

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань інтеграції України до Європейського Союзу

27 лютого 2026 року

Веде засідання голова Комітету КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О.

ГОЛОВУЮЧА. Високоповажний пане віцепрем'єре, високоповажні панове послы, шановні колеги з Кабінету Міністрів, шановні колеги народні депутати, ми з вами зараз розпочнемо чергове засідання, спеціальне засідання Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу. І я дякую всім, хто долучився і онлайн, і очно до цього засідання. Але перед тим ми маємо здійснити кілька процедурних важливих речей, без яких ми не можемо почати і не можемо бути повносправним комітетом, засіданням комітету. Це я звертаюся до колег – членів комітету стосовно того, що ми би мали затвердити проект порядку денного, якщо немає ніяких додаткових зауважень, немає ніяких додаткових пропозицій.

Тому, хто – за, колеги члени комітету? Прошу висловлюватися.

Климбуш-Цинцадзе – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Пані Олено, чи ви за порядок денний? Олена Вінтоняк теж підтримує проект порядку денного. Дякую, колеги. Це означає, що ми можемо почати працювати і можемо провести це засідання.

Дійсно, ми вважали, що ситуація розвивається таким чином, що на сьогодні Україна знаходиться в особливому періоді, в особливому, прихильному для наших можливостей, незважаючи на тривалу і brutальну війну Російської Федерації, але для наших євроінтеграційних можливостей реально вікно таких можливостей, вибачте за тавтологію, відкрите. І ми вважали за необхідне, ну, дещо спробувати синхронізуватися із урядовцями, синхронізувати з нашими іноземними колегами, з нашими партнерами. Тому ми запросили, і дуже дякуємо, що пані посол Європейського Союзу тут є, що з нами є пан посол головування кіпрського сьогодні в Раді Європейського Союзу, що є Тимчасово повірений Ірландії в Україні, як наступне головування. На жаль, данський посол не зміг сьогодні долучитися через форс-мажорні обставини, але, власне, ми хотіли запросити, мати тут на нашій розмові трійку, тобто тих лідерів, хто зараз просуває наш порядок денний в Європейському Союзі, і, очевидно, головного представника Європейського Союзу тут пані Катаріну Матернову, для того щоби ми спільно спробували зрозуміти і правові, і такі процедурні наслідки тих рішень і тих заходів, які вже відбувалися в грудні місяці минулого року, коли у Львові Україні був переданий такий так званий friend loading, було передано в технічному режимі переговорні позиції Європейського Союзу і вимоги, власне, до України на найближчий час, як ми це розуміємо, зокрема вимоги щодо трьох кластерів.

Нам буде цікаво з'ясувати і дізнатися також, і отримати інформацію для наших колег у парламенті, які очікування щодо отримання під час кіпрського головування якраз переговорних позицій щодо трьох інших кластерів. Нам важливо з'ясувати тут зараз як уряд бачить пріоритизацію цих 10 завдань, які були погоджені між Віце-прем'єр-міністром Качкою і єврокомісаркою Кос у Львові, як вони співвідносяться з іншими завданнями, з підготовкою Національної програми адаптації права Європейського Союзу, як вони співвідносяться з завданнями, які ми отримали в рамках Пакету розширення, в рамках звіту про розширення.

Очевидно, знаєте, ми коли планували цей свій захід, ми не знали, що пан Сергій Сидоренко з Європейської правди вирішить нам допомогти ще і, оприлюднивши додаткові матеріали, які, я думаю, вся країна досить... принаймні ті люди, які займаються євроінтеграційними діями в різних царинах, уважно вивчають зараз і від того так само виносять якісь певні висновки. Тому, я думаю, що якраз склалися зірки таким чином, що це дуже вчасне засідання.

Я не знаю, чи долучився до нас уже пан Олександр Корнієнко, я прошу інформувати. Пізніше? Він просто обіцяв, що він включиться онлайн. Я думаю, що, можливо... Тоді прошу просто інформувати, коли він підключиться, тому що для нас важливо було залучити і пана Олександра, і колег голів підкомітетів євроінтеграційних з лінійних комітетів, секторальних комітетів, для того, щоб ми всі були на одній хвилі і розуміли, які є пріоритетні зараз завдання, як вони нам бачаться спільно до виконання і як ми можемо узгодити з урядом наші якісь спільні підходи, і яку роль допоміжну в цьому процесі координації може відіграти якраз наш комітет як майданчик для такої можливості просування євроінтеграційного порядку денного.

Тому я спочатку залучу... може, так до 2 хвилин вступного слова пана Тараса і пані Катаріну, а потім ми перейдемо до розгляду питань порядку денного, вони досить практичні. Одне питання стосується якраз цих 10 кроків і інше вже як ми далі їх розіб'ємо на більш такі практичні завдання, як ми бачимо їхню спільну реалізацію. Тому, може, на початок про загальну рамку я би просила того, де ми зараз знаходимося, пане Тарасе, з Європейським Союзом, і, пані Катаріна, а далі ми перейдемо до практичних речей.

КАЧКА Т.А. Дякую. Дякую, Іванна Орестівна, за організацію цього комітету.

Шановні народні депутати, шановні послы, інші учасники! Дуже дякую за цю організацію. Я хочу коротко, зовсім коротко в плані того, де ми знаходимось в переговорах. Ми зайшли вже в таку фінальну-фінальну частину переговорів, коли ми отримали від Європейського Союзу бенчмарки за трьома кластерами: 1, 2, 6-й, це сталося в грудні. Очікуємо також зараз вже майже фіналізовані бенчмарки по інших трьох кластерах, третій, четвертий, п'ятий. Можливо, найближчими днями отримаємо і їх. Що це означає? Це означає, що де-юре у нас по переговорній рамці і по методології розширення, тобто нагадаю, що це якраз інструкція від держав-членів європейським інституціям про те, як переговорюватись з нами від імені держав-членів Європейського Союзу. Ми пройшли всі скринінги, і Європейська комісія має вести переговори по тих положеннях, які називаються бенчмарками, які визначили держави-члени Європейського Союзу.

В цьому і полягає відкриття кластерів, тобто така юридична історія, коли в рамках міжурядової конференції всі 27 держав-членів повинні проголосувати за те, щоб ці бенчмарки передати нам. Тобто саме відкриття кластерів полягає в голосуванні і переданні нам тексту. В силу того, що голосування не могло відбутися через блокування Угорщини, ми все одно знайшли спосіб, і ми дуже дякуємо данському головуванню в Європейському Союзі за знаходження механізму такого, я це називаю момент Лютера в переговорах, коли саме таїнство відкриття кластеру не відбулося, але все знання про те, якими є бенчмарки, ми отримали. І те, що це спрацювало, говорить про те, що Європейська комісія прийняла такий підхід, і в нас у лютому місяці відбулися інформаційні сесії по визначенню під бенчмарок, тобто тих пунктів, по яких Європейська комісія буде нас оцінювати. Тому зараз ми переходимо до, власне, звітування вже в режимі бейчмарок.

Це той список пунктів, за яким оцінюють нас. Але паралельно, це як в ДНК або в бухгалтерії, дебіт-кредит є наш to do list, що ми маємо зробити, і це дорожні карти з верховенства права з публічної адміністрації демократичних інституцій і план дій по нацменшинах. Це наш to do list, те, що ми

зобов'язалися робити, і, в принципі, вступна частина до бенчмарок говорить, що це теж така горизонтальна бейчмарка, що ми маємо виконати.

До того всього у нас є Національна програма адаптації законодавства, де ми виписали всі пункти, які навіть під рівнем бенчмарок, тобто фактологічна невідповідність нашого законодавства, яка була в скринінгу зроблена, і це теж наш to do list, який ми, сподіваюся, схвалимо, бо це дуже великий план, традиційно тисячами сторінок міряється. Ми проговорювали його і з народними депутатами, отримали низку пропозицій, і з профільними ЦОВВ. Тобто він так кілька ітерацій пройшов, він є майже чистий і він... ця національна програма адаптації разом з дорожніми картами ляжуть в основу нашого запиту до Верховної Ради щодо такої пріоритизації тих чи інших законів. Бенчмарки нам дозволяють також оцінити в діалозі з Європейською комісією наскільки наш запит до парламенту щодо схвалення законів повністю відповідає цим бенчмаркам чи що ще лишається незробленим для того, щоб ми могли теж пояснювати, що в законопроекті є щось зроблено, але є ще частина, яка незроблена. Я буду радий розповісти по змісту. В нас є в 23 розділі, якщо ми говоримо про найбільш важливі – це там, де судова влада і верховенство права 16 бенчмарок, в правоохоронній, в 24 розділі в нас є 13 бенчмарок, тобто це є вичерпний список вимог до нас.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Оскільки я розумію, що проміжні бенчмарки робляться саме для того, щоб мати можливість, якщо є необхідність вийти і на заключні, тому хочеться вірити, що це буде заключний і вичерпний перелік, але це не, я думаю, що не є даністю. І, можливо, ще, пане Тарасе, перед тим як я передам слово пані Катаріні, в уряді і, я так розумію, в Президента України є така дуже амбітна ціль стосовно приєднання України, вступу України до Європейського Союзу в 2027 році... Заявлена ціль, я хотіла би просто зрозуміти її реалістичність, може, кілька слів стосовно того, як вам бачиться цей процес, і, може, тоді пані Катаріна теж зможе відповісти на це.

Бо, як на мене, темп нашого руху, ну, принаймні останні пів року, точно бажає кращого і точно не відповідає тій амбітній цілі у 2027 році повноцінно вступити до Європейського Союзу.

КАЧКА Т.А. Ми маємо всю чітку картину і карту того, що ми маємо зробити. В цій картині все є реалістичним щодо того, щоб зробити. Зрозуміло, що є експерти і є уряди держав-членів Європейського Союзу, які вважають, що після схвалення тих чи інших реформ ще там Україна має відстоятися, як вино чи інші напої, і показати незворотність реформ. Тому звідси є певний скепсис щодо того, чи це реалістичний строк, чи ні. На мою думку, абсолютно реалістичний, ми знаходимось, якщо міряти вступом Польщі там чи Угорщини до Європейського Союзу, вони підписали Угоду в 2003 році, то ми от, власне, по їх тамілайну десь всередині 2001-го, тобто що, в принципі, це можна максимально швидко зробити. Нам потрібно, як не дивно, не лише Україні дуже сильно мобілізуватись, а і Європейському Союзу теж, тому тут все залежить від нашої спільної роботи. Але в цій спільній роботі на сто відсотків повністю вся відповідальність і все залежить вирішально від України, від того, як ми швидко це все можемо і якісно зробити. Тут питання навіть не в тому, скільки ми там схвалюємо чогось в межах там тижня, місяця чи кварталу, скільки якість. І тут, думаю, теж треба зрозуміти, що в нас була насправді така певна системна проблема, яка вже закорінилася, щоб робити і з нашого боку, і з боку Європейської комісії, робити те, що є можливим, але не робити все до кінця. От тут це і, власне, зараз має помінятися, щоб ми робили ті закони й інші акти, їх впровадження повною мірою. Або якщо ми знаємо, що щось не відповідає, то ми відразу домовлялися б про якийсь там або перехідний період, або виняток. Тобто в цьому є зміна роботи цього року.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Пане Катаріно, вам слово, будь ласка.

МАТЕРНОВА КАТАРІНА. Дуже дякую за запрошення. Добрий день усім.

ГОЛОВУЮЧА. *(Вислів іноземною мовою)*

МАТЕРНОВА КАТАРІНА. *(Виступ іноземною мовою)*

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані посол.

Я думаю, що це дуже важливо усвідомлювати, що попри те, що є готовність і політична воля з боку Європейського Союзу максимально мобілізуватися для того, щоби знайти креативні шляхи, як вдосконалити відповідно до часу процедуру вступу не тільки для України, а для багатьох країн, в тому числі Західних Балкан чи нашої сусідки Молдови, що критично важливо розуміти, що ми є ті речі, без яких навіть ось це accelerated membership, як це, прискорене членство, якийсь фаст трек і так далі, воно нічого не відбудеться, якщо ми не зробимо свою частину домашньої роботи. І це для нас зараз принципово важливо.

І я тут абсолютно погоджуюся, що політична воля є ключовим фактором у цьому всьому. Але одночасно я також розумію, що політична воля, вона транслюється ж не просто у волю, а транслюється у конкретну зміну методів взаємодії, в тому числі між адміністрацією чи Офісом Президента, урядом, парламентом, всередині парламенту і так далі. І мені здається, що саме цього нам сьогодні не вистачає для того, щоб пріоритети реалізовувалися в тому чи іншому напрямку і мали можливість, ми мали можливість спільно виходити на ті рішення, які є критично важливими для країни.

Колеги, перед тим, можливо, як ми зараз перейдемо до вже детальніших цих обговорень, можливо? колеги хотіли щось запитати, прокоментувати? Члени комітету, я маю на увазі. Ні?

Я хотіла би ще звернутися, якщо дозволите, до високоповажного пана Посла Кіпру в Україні, пана Михаліса Фіріласа. І, можливо, кілька слів почути, які плани кіпрського головування якраз по відношенню до питання розширення. А я знаю і ми всі знаємо, що ви для себе це також пріоритизували в своїх завданнях головування. І, власне кажучи, які плани безпосередньо і стосовно України в рамках кіпрського головування.

МИХАЛІС ФІРІЛАС. *(Виступ іноземною мовою)*

ГОЛОВУЮЧА. Thank you, ambassador.

(Вислів англійською мовою)

_____ . *(Виступ іноземною мовою)*

ГОЛОВУЮЧА. Thank you.

Я думаю, що ми можемо перейти до практичної нашої з вами роботи. І я насправді пропоную об'єднати там оці перший і другий пункти нашого порядку денного: стосовно правових та процедурних наслідків результатів неформальної зустрічі міністрів країн ЄС у справах Європи і пріоритизації ключових реформ у контексті переговорів про вступ до Європейського Союзу, тому що дещо ми вже почули зараз із вами як загальну рамку, да, і загальну платформу, де ми знаходимося. Тому я, пане Тарасе, хотіла би знову звернутися до вас і вже попросити вас більш детально перейти до того, а який реально там правовий статус цих конкретних 10 кроків, які нам були передані. Чим вони відрізняються від interim benchmark, цих проміжних вимог і критеріїв, які ми маємо в рамках якраз Fundamentals, в рамках, і наскільки я розумію, пріоритизовані проміжні речі якраз щодо глави 23 і

глави 24 в рамках Fundamentals, як уряд бачить для себе виконання цих завдань, де ви бачите календарні плани, які ви бачите там календарні рамки часові для того, щоб почати якусь розмову ґрунтовну з парламентом щодо виконання або цих 10 кроків, або ви бачите якісь інші речі, які зараз мають бути пріоритизовані, може, ми про них не так добре знаємо, як було би доцільно знати? Тому в такому ключі, спочатку от про ці 10 кроків, я думаю, що там пан Олександр, пані Людмила вас доповнять вже в рамках своїх повноважень.

КАЧКА Т.А. Дякую.

Я думаю, що перш за все давайте концентруватися на тому, що, справді, у нас дуже багато різних документів з Європейським Союзом, і нам головне теж оцінити пріоритетність всіх цих робіт. Чому? Тому що у нас є багато різних планів в пріоритеті секторальних, фінансова підтримка Європейського Союзу, яка теж обумовлена... якимись заходами. Це окрема історія. Я думаю, що треба брати, для нас найголовніші пріоритети, це теж наш запит до Європейського Союзу зараз, щоб ми всюди без винятку дотримувались цієї системи координат вступу України в Європейський Союз і як щодо пріоритетності, так і щодо повноти виконання.

Тому найголовнішими у нас документами є і будуть лише там два набори документів, про які я говорив з самого початку. Це набір там проміжних і кінцевих бенчмарок ...*(Не чути)* всю повноту яких, я сподіваюсь, ми будемо мати там невдовзі, тому що те, що я казав, що третій, четвертий і п'ятий кластер зараз ще дискутується між державами-членами Європейського Союзу. Але ми сподіваємось, що ми їх отримаємо. І після того теж комісія розіб'є їх на підбенчмарки або на конкретні заходи, які вони бачать всередині цих бенчмарок. Це їхня перспектива оцінки. Тобто це не є завдання для нас в якійсь мірі, в першу чергу це те, з якої перспективи вони нас оцінюють. Що ми маємо зробити – це наші плани, і вони давно відомі, - це дорожні карти, про які я говорив, і Національна програма адаптації, коли

ми говоримо про сектори більш технічні. Тому це два такі, дебет і кредит, які ми готові представити парламенту. Ми просто хотіли, щоб повністю була вже по всіх шести кластерах ця робота зроблена. І плюс нас трішки... теж ми чекали, поки Європейська комісія якось покаже свою готовність працювати по цих бенчмарках, тому що це, справді, креативний підхід, тому що кластери і далі лишаються невідкритими.

Отже, для нас...

ГОЛОВУЮЧА. Пане Тарасе, вибачте, я прошу просто уточнити, може, зразу. А де от в цих документах, ключових, про які ви говорите, ті, передані нам у Львові, бенчмарки? Ну, тому що їх ніби 10, а вже в тому, що...

КАЧКА Т.А. Чому? Їх ніколи не було 10, їх завжди було стільки...

ГОЛОВУЮЧА. У Львові говорилося про 10. Тобто ми їх розцінюємо, саме ці проміжні. Ну, щоб ми були всі на одній хвилі, да? Це ці проміжні бенчмарки по кластеру "Основи" і заключення, які були передані за шостий і за другим?

КАЧКА Т.А. В нас є перелік бенчмарків, які нам передали у Львові, та повний список, я ж кажу, нам треба його консолідувати, щоб, можливо, передати і оприлюднити належним чином. І ми можемо пройтись по них по всіх. Тобто, наприклад, по судовій владі в нас є перша бенчмарка 23.1 "Посилення незалежності, доброчесності, статусу, інституційної спроможності органів управління та самоврядування судової та прокурорської влади, включаючи заповнення вакансій, що робить відчутний прогрес в оптимізації судового управління, судового управління та прокурорської служби, та для підвищення їх ефективності". І вона розбита на дві підбенчмарки: та досягнення суттєвого прогресу щодо оптимізації судового управління та роботи судів, і досягнення суттєвого прогресу в

оптимізації прокуратури для підвищення ефективності. Це з їхнього боку оцінка. З нашого боку всі заходи записані в дорожній карті з питань верховенства права, відповідно є таймлайн, є задачі, десь ми трошки відстаємо від графіку, десь навпаки надолуємо. Все решта між цими двома документами це є робочі комунікації, тому що певні речі ми можемо консолідувати, певні речі ми можемо пріоритизувати, зробити швидше, в певних речах ми з'ясували, що один захід неможливий без іншого заходу, наприклад, по конкурсах у прокуратурі, тому що для того, щоб запровадити самі конкурси, нам потрібно також той орган, який буде проводити конкурси, теж буде формувати там роль Ради прокурорів. Тому тут немає нічого нового, революційного і надзвичайного.

Насправді це теж досить важлива історія, тому що у нас немає потреб ні міняти Конституцію, ні якісь інші речі робити, і, власне, по них ми і будемо звітувати. Все решта це політичні документи, заяви, звіти, це допоміжна історія, тобто нам насправді головний і ключовий пріоритет – це ці бенчмарки. Можемо по них пройтися, можемо назвати їх всі до єдиної, тобто в нас скільки є, наприклад, по 23 розділу пройтися, щоб зрозуміти, про що мова. Наприклад 23-2, незалежність, підзвітність, доброчесність, це більше по ВККС, про оцінку доброчесності Верховного Суду, про якраз таки долучення всередині Офісу Генпрокурора. У нас є шість підзаходів: відбори на основі заслуг; перевірка доброчесності для Верховного Суду і інших судів, вищих судів, це, в принципі, у нас і так є в законодавчій роботі вже в парламенті; підвищення структурної незалежності доброчесності та підзвітності прокуратури, це є частиною КСП, цього комплексного стратегічного плану реформування; посилення перевірки суддів та атестації прокурорів. Це робота відповідно ВККС, ВРП і всередині прокуратури, теж запланована в дорожній карті дисциплінарна відповідальність і теж є в профільному комітеті робота по суддях, по дисциплінарній відповідальності і по розподілу справ. Ось це ці бенчмарки.

Якість судової системи. В нас є такі підбенчмарки, як заповнення судових вакансій, запровадження ефективного періодичного оцінювання діяльності суддів, прокурорів, реформа адвокатури, доступ та якість системи юридичної освіти, судова та прокурорська підготовка. Теж це охоплено повністю дорожньою картою по верховенству права прямо один в один.

Ефективність судової системи. Тут у нас є підвищення ефективності роботи судів та прокуратур. Це більше процесуальні речі. Поліпшення роботи Конституційного Суду, в нас тривають конкурси, оголошені. Теж профільному комітету дякуємо за всі ці речі. Альтернативне вирішення спорів і правова допомога – це постійна робота Міністерства юстиції багато років. Тут продовжується історія. Виконання судових рішень – це Закон 14005, який вже має до другого читання голосуватися, ми сподіваємось, буде проголосований. Цифровізація системи правосуддя – це не законодавча робота, це робота фактична. Ми дуже дякуємо, що уряд Швеції зараз зайняв лідируючу роль в підтримці фінансовій цієї роботи, тому що це великий проект, який планувалося, що буде фінансувати USAID. Створення нового адміністративного суду теж в процесі, ВККС готує конкурси, і вони цього року завершаться. Це по судовій системі.

Антикорупційна політика, бенчмарка 23.5, законодавче регулювання в цій сфері. У нас тут три бенчмарки. Значить, перша – це продовження підтримки і постійне впровадження правових та стратегічних антикорупційних рамок. Тут в нас насправді вже більше питання підтримки роботи законодавства, ніж запровадження нового. Виконання відповідних рекомендацій GRECO та ОЕСР. Це теж постійна робота. В рамках ОЕСР всі країни проходять оцінку, Франція, Німеччина, Україна, всі отримують однаково велику кількість різних пропозицій, як це далі удосконалювати, особливо якщо ми зараз приєднаємося до Конвенції про боротьбу з хабарництвом, це постійна така робота. І третя бенчмарка – ефективна координація, бюджетування, моніторинг та оцінка антикорупційної стратегії та її плану дій, це теж наша щоденна робота урядова.

По інституційній спроможності. Тут теж більше питання до щоденної роботи, посилення незалежності, ефективності, спроможності спеціальних антикорупційних органів, розширення юрисдикції НАБУ на всі високоризиковані державні посади. Це дискусія, яка триває щодо статті про підслідності НАБУ...

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. *(Не чути)*

КАЧКА Т.А. В сенсі, хто з ким дискутує? Ну, в нас є...

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. *(Не чути)*

КАЧКА Т.А. А в чому ваше питання?

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Питання. Скажіть, будь ласка, хто і з ким дискутує щодо розширення повноважень НАБУ? Цікаво комітету почути. Ви сказали: тривають дискусії. Хто з ким?

КАЧКА Т.А. Є пропозиція цілком очевидна поміняти відповідну статтю Кримінального процесуального кодексу, так, тобто відповідно ми працюємо з Європейською комісією, щоб зрозуміти, що, де як треба поміняти чи не поміняти перед тим вийти до парламенту.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Просто ви... на комітеті у нас дискусії немає, ми закликаємо, вносьте законопроект і ми всіляко будемо підтримувати, щоб він був ухвалений, ось чому я питаю.

КАЧКА Т.А. Якби вніс... Хорошо. Добре.

І остання бенчмарка про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру щодо того, щоб у них були необхідні повноваження для порушення

кримінальних справ проти депутатів Верховної Ради без попереднього погодження з Генеральним прокурором, теж бенчмарка, по якій ми працюємо.

Далі по запобіганню корупції. Знову ж таки декларація, прогрес по деклараціях, прогрес щодо цих інформаторів, whistleblower, прогрес у розробці та застосуванні правових та політичних рамок щодо конфлікту інтересів, лобіювання, фінансування політичних партій і санкції за порушення зобов'язань в рамках запобіганню корупції – це теж питання, які... більшість з них вже є або на стадії розробки законопроектів, або законопроекти, які подані до Верховної Ради.

Далі. Бенчмарка вже більше по впровадженню цього законодавства, про відчутний прогрес в напрямку створення надійного досвіду розслідувань, судових переслідувань, засуджень в справах про корупцію. Тут в нас більше буде питання статистики, питання кількості справ, доведення їх до кінця, тобто це операційна рамка.

І інтеграція антикорупційної діяльності у відповідних сферах. Тобто тут це більше роль НАЗК проводити оцінку ризиків у секторах, найбільш вразливих до корупції, і застосовувати системні заходи доброчесності в секторах, найбільш вразливих до корупції.

І останній блок в 23 розділі – це основоположні права, тобто human rights. Тобто тут є питання посилення імплементації нормативно-правових актів щодо прав людини та забезпечення на практиці. Тут у нас три підбенчмарки, виконання рішень та застосування Європейського суду з прав людини, розширення потенціалу незалежних інститутів по правах людини і підготовка та відновлення основоположних прав і свобод після закінчення воєнного стану.

Бенчмарка по забороні катувань і жорсткого поводження в... за жорсткого поводження, це продовження реформи пенітенціарної системи. Бенчмарка по захисту персональних даних. Тут є законодавча підбенчмарка –

схвалити законодавство, і інституційна – посилення спроможності регулятора по захисту персональних даних.

Бенчмарка по свободі вираження поглядів – свобода ЗМІ і плюралізм. І в нас тут дві підбенчмарки – посилення незалежності та інституційної спроможності публічного мовника – суспільне, регулятора і регулятора, а також посилення гарантій захисту журналістів.

Рівність і недискримінація – бенчмарка. Тут є п'ять підбенчмарок. Це національний прогрес в законодавчому... у адаптації національного законодавства з актами ЄС, з *acquis* ЄС щодо рівності і недискримінації. Прогрес щодо злочинів на ґрунті ненависті і мови ненависті. Тут якраз законопроект у Верховній Раді є. Подальший прогрес в напрямку узгодження законодавства по особах з інвалідністю. Наступне, це гендерна рівність, боротьба з гендерно зумовленим насильством. І прогрес по правах підозрюваних та обвинувачених у кримінальному провадженні та прав жертв.

І дві останні бенчмарки в цьому розділі: права дитини (15-а бенчмарка) і права національних меншин (16-а бенчмарка). Тобто тут більше постійна робота і оцінка роботи інституцій, і так.

Ось це всі 16 бенчмарок по 23 розділу. Як ви бачите, всі з них є давно відомими. Є або публічна дискусія щодо них є, вони всі охоплені дорожньою картою з верховенства права, яку ми і плануємо впроваджувати, як запланували. Все досить знайома програма, у нас немає ніяких сюрпризів. Також ми розуміємо і політичну дискусію у Верховній Раді, і роботу зі стейкхолдерами.

ГОЛОВУЮЧА. Я, може, колеги, перед тим як дати можливість задати запитання, я бачу, що була можливість у першого віцеспікера долучитися до нас. Дуже дякую, пане Олександрє. Не знаю, наскільки вам вдалося там чути частину нашої цієї дискусії, чи, може, кілька слів від вас. Будь ласка.

КОРНІЄНКО О.С. Дякую, пані Іванно, колеги, пане посол, пане віцепрем'єр, колеги. Я, на жаль, я перебуваю на іншому заході, теж дуже важливий, щодо розвитку ідентичності кримськотатарського народу у важкі ці часи, Рада Європи організовує. Але я впевнений, все, що Тарас Андрійович повідомляв, ми (*нерозбірливо*), як завжди, як уряд і монобільшість, і президія Верховної Ради, у нас іде кропітка робота, кожен день відбуваються якісь дрібні, але важливі, події. Там наступні два тижні буде знову обговорення розділу по Fundamentals, але йдуть і по інших розділах процеси, по інших чаптерах, кластерах і так далі.

Але я би хотів, напевно, звернутися більше до пані Катаріни, яка тут є, до колег, можливо, ще хтось є, просто повторити те, що ми, в принципі, давно говоримо колегам, що Верховна Рада – це живий такий механізм, є дискусія і є там різні етапи розвитку нашого органу законодавчого. Але дуже важливий зворотний зв'язок з Брюсселем і зі столицями, дуже важливо нам чути і розуміти один одного, і, звичайно, дуже важливо для нас мати якісь конкретизовані орієнтири тих чи інших подій, які в подальшому будуть відбуватись, тому що для нас достатньо буде краща ситуація з тими чи іншими реформами, якщо ми будемо розуміти їх напряду передумовність, да, що вони передумовляють просування України по процесу вступу. Це одна складова, з одного боку. З іншого боку, звичайно, на тлі низки дискусій різних і про зміну методології, і про інші якісь більш обнадійливі речі, і, звичайно, хотілось би в цьому контексті теж розуміти, які можуть бути шляхи, як це може бути і з точки зору парламенту теж, які виклики, якщо ми говоримо про rule of law, про демократію і про перший кластер як необхідну умову, то, звичайно, нам дуже важливо конкретизуватись, наприклад, чи мова йде про всі чотири карти, чи це якісь бенчмарки, їх там може бути кілька, як це все може бути, я думаю, ви сьогодні це обов'язково обговорите.

Паралельно хотів би проінформувати, що ми з урядом ведемо дуже серйозну дискусію вже з секторами, ведемо дуже серйозну співпрацю на базі Всеукраїнської аграрної ради з аграрним сектором, почали консультацію.

Вже була моя консультація за участю Тараса Висоцького. Наступного тижня, сподіваємося, буде наша зустріч з Тарасом Андрійовичем Качкою разом з ними, якщо нічого не зміниться. І ми, як то кажуть, починаємо здалеку, з засад, що таке Євросоюз, як це все працює, але і продовжуємо тими, фактично усуненнями тих страхів, тих острахів, які є в сфері аграрної, яка там є однією з найбільш важливих зараз для України і однією з найбільш важливих і для Європейського Союзу. І паралельно ведемо діяльність з місцевим самоврядуванням з нашими розділами, які стосуються політики cohesion, я вже забув, як це українською буде, згуртованості, вибачте, і такі напрямки. Ведеться дуже активна міжкомітетська робота, наприклад, по безпеці харчових продуктів, по таких речах.

Тобто те, що в нас є певний зараз дискусивний процес по частині зобов'язань roll for це не означає, що ми як країна стоїмо на місці. Я б теж хотів нас зорієнтувати всіх, що ми паралельно рухаємося і робимо насправді дуже велику роботу, яка потім обов'язково знадобиться вже, коли етапи будуть більш активні, більш дієві.

Тому, колеги, давайте продовжувати працювати. У нас велика парламентська адженда навіть на цей місяць, наскільки я розумію, Парламентські комітет асоціації і так далі. І давайте будемо в це вкладати зусилля. Разом з тим будемо продовжувати шукати політичний консенсус по реформах у сфері верховенства права, який, очевидно, нам необхідно реалізовувати як країні з точки зору Ukraine Facility і з точки зору вступу, тут точно нема застережень.

Дякую, Іванно Орестівно, за організацію, за ініціативу. Вибачте ще раз, що не можу приєднатися повноцінно, але накладка. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олександрє.

Я думаю, що ми, звичайно, продовжимо з вами в координації працювати над нашим євроінтеграційним порядком денним. Але я хотіла би так, дозволю собі зауважити. Знаєте, напевно, можливість пошуку консенсус

і можливість реального просування, вона також десь стосується того, щоб ми визнавали очевидну реальність. І коли ви кажете про те, що там монобільшістю повністю в координації з урядом, ми тішимося за те, що називає себе монобільшістю, вибачте, але все-таки давайте будемо розуміти, що без залучення різних інших політичних гравців і сил, які є на сьогодні в парламенті, ми, ну, монобільшість не може зараз ухвалити рішення. І тому я закликаю якраз до того, щоб ця робота з урядом була розширена до інших фракцій, до інших політичних гравців, які є на сьогодні, які, ну, принаймні всі чітко заявляють і декларують свою євроінтеграційну спрямованість. Я думаю, що політично ми маємо цей консенсус, загальний. Але для того, щоб він реалізувався вже у практичну площину, воно потребує певного перегляду цієї взаємодії на рівні Верховної Ради України. І це теж наша частина, як на мене, це частина нашого з вами спільного завдання – знайти ці можливості, як правильно переформатувати нашу роботу всередині Верховної Ради, для того щоб ми могли давати результат, який також потрібний зараз країні.

КОРНІЄНКО О.С. Абсолютно, Іванно Орестівно. Я собі дозволю коротенький коментар, але це буде подяка, тому це навіть не коментар.

Я би вам хотів подякувати за вчорашнє голосування по важливій ратифікації з Європейським Союзом. І якраз ми вчора зрозуміли ще раз, наскільки важливо комунікувати правильно ті чи інші речі, проєвропейські, тому що, дійсно, може бути ситуація, коли ми будемо вже некрасиво виглядати всі разом. Вибачте, що я це вже при панах послах кажу, але нам треба точно готуватися, щоб... Я абсолютно підтримую цей рух, і ми, наскільки я знаю, якраз наступний пленарний тиждень буде багатий на зустрічі з урядовцями щодо цих всіх питань фінансування, зобов'язань, Ukraine Facility, і всі наші болючі питання.

Дякую ще раз, Іванно Орестівно.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Дякую, пане Олександрє.

Ну, я думаю, що те, що пан Олександр якраз от і сказав, тут пан Тарас виокремив, зараз зосередився на 23 главі і на цих бенчмарках. Знову ж таки, колеги, ну, я розумію, що це ті наші пріоритети за окремим шматком. Я хочу зрозуміти, що для нас, що бачить уряд як можливість, як нагальність на 2026 рік, наприклад, тобто конкретно. Ми з вами знаємо знову ж таки про те... Вибачте, може, я не достатньо розумію, а як співвідноситься, бо тут є серед того, да, є ті речі, які там стосуються посилення незалежності САП і НАБУ, стосовно там призначень конституційних суддів, ви кажете, що там комітет зараз веде роботу. Але є один з кандидатів на посаду конституційного судді, який відібраний при допомозі міжнародних партнерів, але чомусь до цього часу не призначений Президентом. Тобто є якісь речі, які ми точно можемо зробити вже на виконання тих задач, які були поставлені.

Знову ж я знаю, що уряд, і ви нам надали ці матеріали від Урядового офісу, що уряд там прийняв якийсь план заходів на виконання цих 10 пунктів, які були передані. Зараз вони там розширилися з цими проміжними бенчмарками, з критеріями. Де пріоритет? Де та календарна рамка? От ми зараз, ми знаходимося, сьогодні 27 лютого, тобто вже два місяці цього року ми як парламент не розуміємо, ну, я так, може, всі інші розуміють, а я не розумію, тобто теж може бути, не розуміємо, які є там критичні речі з точки зору от Fundamentals, без яких ми не рухнемося далі, там на найближчі пів року, на найближчий рік. Ну, для того, щоб ми могли тоді наполегливо казати нашим колегам в Європейській комісії, в Європейській раді, в країнах-членах, дивіться, ми це і це, і це робимо, і ми це зробили. От тут можна якось може два слова про це, і я тоді попрошу пані Катаріну, можливо, там є бачення в Європейської комісії, де ця рамка пріоритетів для нас, які є там критичними на зараз от в цьому Fundamentals. Ну, от тут і зараз, так. Бо ми розуміємо, що обсяг наших завдань, обсяг нашої роботи є надзвичайний, ми це розуміємо. І я дякую, що ви, пані Катаріно, про це говорили. І наростають дійсно ці європейські acquis. Ми розуміємо, це вал, це лавина речей, які нам потрібно зробити. Але ми маємо пріоритизувати щось, виокремити, і знову ж

таки повертаючись до цієї амбіції, що в 27-му році ми претендуємо, що ми вже там. Ну, якщо ми претендуємо, що ми вже там, то я хочу розуміти, що ми маємо зробити критично зараз важливе для того, щоб ми всі впряглися в цю роботу.

КАТАРІНА МАТЕРНОВА. *(Виступ іноземною мовою)*

ГОЛОВУЮЧА. Дуже дякую, пані посол. Дякую.

Колеги, просто якщо хтось хотів би зараз з колег членів комітету, я знаю, що просив потім ще пан Руслан Сидорович і пан Денис Маслов, колега, голова правового комітету парламентського, слово зараз.

Але, будь ласка, насамперед пан Валентин.

МАСЛОВ Д.В. Іванна Орестівна, я не просив.

ГОЛОВУЮЧА. А я думала... Добре. Я думала, що ви хотіли.

МАСЛОВ Д.В. Ні-ні, я присутній, якщо є якісь питання.

ГОЛОВУЮЧА. В мене є. Тоді буду я просити вас сказати.

Але, прошу, пане Валентин.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Дякую.

Вельмишановні учасники, дуже конкретне питання. Насправді я хотів би як секретар комітету його конкретизувати, насамперед до високопоставлених представників уряду. Які конкретно законопроекти? Яка конкретна допомога від Верховної Ради і цього комітету в цьому півріччі, в наступному півріччі? Назвіть, будь ласка, тим більше з нами ключові посольства і посли якраз у головуванні в Європейському Союзі. Це перше питання.

Друге питання. Коли, якщо є такі плани, призначити міністра юстиції України, одного з ключових міністерств у питаннях європейської інтеграції у виконавчій владі? (Шум у залі) Тоді добре, якщо так. Конкретно. Подобається, але потрібен міністр.

І третє питання. Пані голово, у мене рекомендація звернутись, якщо комітет підтримає, зокрема серед інших наших можливих сьогоднішніх рекомендацій звернулись до Прем'єр-міністра України щодо все ж таки очищення, я чув навіть, що є, слава богу, це і в планах, пенітенціарної системи та Міністерства юстиції від незаконних вказівок і практик застосування тортур або замовлення якихось спеціальних камер в українських пенітенціарних закладах не тільки для детективів НАБУ, а, в принципі, виключити цю практику. Нам вона стала відома після того, як прокурори Спеціальної антикорупційної прокуратури озвучили таке замовлення в суді. Більше того, вони озвучили, що замовляв таке замовлення заступник міністра юстиції України. Я прошу, щоб комітет підтримав. Ми звернулись до Прем'єр-міністра: а) перевірити, б) виключити на майбутнє подібні практики.

ГОЛОВУЮЧА. Да, да, будь ласка.

КАЧКА Т.А. Перше. Я повністю згоден. Я думаю, що реформа пенітенціарної системи – це наш, я думаю, тут немає ніяких толерантностей до якихось негативних дій, це один з пріоритетів. Причому дуже важливо, що це пріоритет не стільки законодавчий, скільки в щоденній роботі. І це теж важлива історія.

Я би хотів просто, бо ми всі хочемо конкретики, а відчувається, що вона навпаки тільки губиться. І чому? Тому що ми з початку року ми, в принципі, регулярно пишемо на Верховну Раду, які законопроекти конкретно нам потрібні, вони в різних комітетах, в різних сферах. Тобто це правда. Тобто тут... значить, треба посилювати. Будемо дублювати.

Але я хотів би просто донести... Так. Іванна Орестівна, дайте мені закінчити, бо ми там ніколи не закінчимо. Це не в плані того, що я хочу щось інакше сказати. Але ми з вами... Яка суттєва зміна відбулася в переговорному процесі з Європейським Союзом? Що з наданням цих бенчмарків, да тобто тут... ми маємо цей вичерпний, із завершенням скринінгів, головне, бо є ще технічна робота дуже важлива, ми маємо вичерпний перелік того, що треба зробити. І мало того, що зробити, але зробити не наблизитись, от пані Катаріна вже пішла, вона згадала Закон по енергетиці, і це для нас проблема, тому що це індикатор в Ukraine Facility. Сам по собі законопроект хороший, він нас наближає, але він не фіксує, що ми повністю виконали, впровадили всі директиви. Все одно лишається там невелика кількість, 5 відсотків, невелика кількість, і воно нас все одно потім як переговорну команду, воно зараховується для грошей, але для моїх переговорів з ЄС воно... все одно ми до вас прийдемо і скажемо, ще треба там щось... Така у нас була... От зараз у нас є законопроект по, я просто поясню на прикладі, у нас є законопроект по АСАА, по цьому промбезвізу, один по ринковому нагляду, а другий – фактично літературне редагування, тобто там немає змістовних речей, ми просто приводимо вже до коми, до крапки у відповідність до директив. І ми жили років 10 з уявленням, що в нас все добре в цій частині. А потім, коли дійшло вже до укладення угоди і їх юристи чітко сказали, ні-ні, отут слова бракує, отут чогось бракує, отут однієї невеличкої статті бракує і так далі. І тому коли я намагаюся вашу увагу зосередити на бенчмарках і на наших цих дорожніх картах, це насправді і є ті речі, в них вже важко шукати пріоритети. Щось готове, да, ми можемо вам комунікувати, що щось готове, щось на підході. І головне, нам узгодити з Європейською комісією, що той законопроект, який ми вам приносимо, він і з ними узгоджений, і зі стейкхолдерами узгоджений, бажано, і це наша практика, і цьому є підтвердження...

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Ви сказали, оце голосуємо ...

КАЧКА Т.А. Да, конечно, це наша мета. Я сподіваюсь, що, ну, це виглядає трішки бюрократично, але насправді ми за березень місяць вийдемо на таку можливість. Тому що ми з вами зараз зустрічаємося в той момент, коли робота майже дороблена, але виглядає не дуже гарно.

Що ми зробимо в цьому великому плануванні? У нас є таке сподівання, якщо зараз СОЕЛА визначить всі бенчмарки по трьох інших кластерах, а вони найбільш інтенсивні: сільське господарство, енергетика, транспорт, довкілля і так далі, - це, можливо, станеться прямо от на наступному тижні, але точно дуже швидко. Ми їх отримаємо, комісія їх розшиє. Паралельно ми схвалимо Національну програму адаптації, де купа всіх директив, там, по всьому, в охороні здоров'я, прописані. І тоді ми можемо вам представити прямо з інфографікою, хочете – статистику, хочете – транспорт, з усіма, скільки заходів, куди, які. Ми ці пріоритети готові вам показувати.

Паралельна реальність, до чого ми до вас звертаємось, - це закони по Ukraine Facility, те, що треба на гроші і так далі. Паралельно буде переглядатися цей план, український план. В нас є розуміння з Європейською комісією, що ті індикатори, які з'являться нові, вони будуть якраз з цього переговорного процесу. Але станом на сьогодні в нас є щонайменше 10 законопроектів, наприклад цифровізація виконавчого провадження, 14005, вже готовий до другого читання. Ми з паном Денисом говорили, що ми його винесемо в зал і спробуємо отримати вашу підтримку.

ГОЛОВУЮЧА. Пан Денис махає головою...

(Загальна дискусія)

Ми зараз з'ясуємо у вас, пане Денисе.

КАЧКА Т.А. Він ще комітет якраз не пройшов до другого читання, але вже дуже близько. Тобто є речі, які у Верховній Раді знаходяться. Ми ведемо досить складну, дуже делікатну дискусію по декларації доброчесності суддів,

по законопроекту 13165-2. Чому? Тому що це неординарна історія, насправді вона виглядає технократично, щодо там питань, які декларують судді, під якими підписуються, але насправді це саме єство судової реформи, яка відбувається і в Італії, і в Польщі зараз, тому що це якийсь дуже делікатний баланс між можливостями додатково оцінювати доброчесність суддів і не порушувати передбачуваність роботи суддів. І я дуже дякую пану Денису за ангажування, і ми далі ведемо з комісією роботу на цю тему.

Тому таких законопроектів є з десятків вже в Раді, вони частково відповідають бенчмаркам, кореспондують, наприклад, цифровізація виконавчого провадження, частково там є окремими.

І це теж треба зробити. Нам треба насправді розблокуватися по виконанню цих індикаторів Ukraine Facility, тому що це створює політичне таке тло, за яким оце є претензія, що сповільнюються реформи. Оце такий запит політичний.

Але я би хотів, для мене особисто як для функції, яку я виконую по переговорах з Європейським Союзом, концентруватися на цих бенчмарках. Тому, якщо ви дозволите, то ми, можливо, навіть невідкладно після того як отримаємо бенчмарки по тих трьох інших кластерах, ще раз проведемо засідання, щоб ми вам могли в форматі PowerPoint презентації з документами, по них пройтися і тоді вже це буде цілісна картина. Щоб ви зрозуміли, що там, що їх там 33 розділи і ще там зверху щось досипали, щоб ми всю цю повноту, картину ви побачили і ми вже в рамках цієї повноти картини могли рухатися.

Я думаю, що от що я вважаю політично треба нам трошки прибрати з словника – це оця пріоритетність. Тобто вже, як на мене, це таке тотальне має бути виконання, тому що ми розуміємо, що чому ці 10 пунктів з'явилися? Тому що верховенство права – це найбільш чутлива історія, це всі держави-члени нам кажуть. Якщо нема прогресу там, то це прискорене членство неможливе.

Але, але якщо ми не маємо прогресу по митниці, по Митному кодексу, то сенсу вступати в ЄС в 27-му році нема, тому що якщо не взаємосумісні системи, не буде навіть вільного руху товарів, так. І тому нам точно треба максимально впертися і зробити все, да, по всіх напрямках – від статистики і до верховенства права. Тому мені досить складно казати про пріоритетність, тому що мені, грубо кажучи, статистика однаково пріоритетна з основоположними правами. Тому тут від повної поінформованості комітету і цього вашого сприйняття цілісної картини багато що залежить, тому що, власне, ви і маєте бути цим таким, як це, резонатором того, що в програмі діяльності і уряду, і парламенту відбувається. Тому сьогодні моя мета була показати про те, що є ці бенчмарки, наскільки вони важливі, як вони сформульовані, як вони співвідносяться з нашими дорожніми картами, що є поміж тим: Ukraine Facility, 10 пунктів і так далі – це все речі, які важливі для політики на сьогоднішній день чи для фінансів. Але вони допомагають, але є допоміжними для нашого переговорного процесу, вони не є основними. І якщо нас це... якщо цей такий меседж я зміг донести, то це успіх. Але технічно нам потрібно, щоб дочекатися цих... другого блоку бенчмарків, щоб вам його представити, щоб ви розуміли всю, всю сто відсотків картину.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Зараз, пані Олена, секундочку. Я просто хочу уточнити. Наскільки я розумію, кіпрське головування, і так, і SOELA зараз над цим працює, що це все-таки відбудеться максимум протягом березня. Це буквально наступного тижня, ми це теж знаємо, так, але це означає, що напевно, ми могли би, і це була моя пропозиція, зафіксувати те, що у квітні ми там всі разом, ну, тобто це як рішення так само буде, да, ми зберемося, можливо, не тільки там з головами підкомітетів, я бачу, там колеги теж хочуть взяти слово, а і з головами комітетів, да, зробимо таке...

КАЧКА Т.А. Це не просто бажання, це насправді вимога... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Да. Тому що, ну, вибачте... Можна, уряд не буде нам виставляти вимоги? Бо вимога з вашого боку до парламенту звучить недобре. Ви просто забули, як в Конституції баланс влад написаний. Да-да, це трошки ом ми можемо від вас вимагати, ви від нас не можете.

КАЧКА Т.А. Це недоречно, але все одно...

ГОЛОВУЮЧА. Недоречно і неконституційно. Я думаю, що ми, рухаючись в Європейський Союз, точно не можемо, щоби Кабмін вимагав щось від Верховної Ради України. Але як побажання того, що Кабмін готовий інформувати і там взаємодіяти, я думаю, що всі ми радо на це відгукнемося, і навпаки, ми зацікавлені в тому. Це якраз практика була всіх країн, які проходили цей кандидатський статус, оце постійне інформування, постійна присутність і це критично важливо.

Зараз, пані Олено, секундочку. Пан Тарас хоче зреагувати.

КАЧКА Т.А. Дивіться, нам багато хто, нам багато років, і зараз багато хто говорить навіть на зустрічах цього тижня, що от парламент і уряд мають забути всі політичні дебати і просо все зробити, так було там в усіх країнах перед вступом в ЄС. Проблема полягала наша спільна в тому, що в нас були, як це, не дуже чіткі орієнтири, тобто Enlargement Package Report – це набір рекомендацій, 10 пунктів – це набір рекомендацій, Ukraine Facility – це набір індикаторів, вибраних з цілої картини. Оця консолідація можлива, коли ми всі з вами знаємо, що ось їх може бути там тисячу, але це повний, вичерпний цей, і далі ми вже пришвидшуємося. Оце ми з вами знаходимося в цьому моменті, в якому нам це треба плавно, але швидко забезпечити. І я думаю, я не думаю, я знаю точно, що, власне, наявність всіх бенчмарків дозволяє нам максимально швидко пояснити всім народним депутатам, всім міністрам,

всім стейкхолдерам весь цей набір задач. І далі вже від нас залежить час – півтора року, два роки, рік, чим швидше, тим краще.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олено, будь ласка.

ВІНТОНЯК О.В. Пане Тарас, я пам'ятаю, що раніше в Урядовому офісі існувала програма на виконання асоціації з ЄС, вона називалась пульс, і ми чітко могли бачити, що виконується до чого ми наближаємося. Чи правильно я розумію, що зараз десь таке саме так готується чи оновлюється цей пульс для того, щоб ми могли слідкувати?

Дякую.

ІЛЬКОВ О.М. Дякую за запитання, пані Олено. У нас вже є навіть прийнята постанова Кабміну, тобто у нас буде програма "Пульс вступу". Вона зараз працює, є внутрішній модуль, до речі, до нього підключена Верховна Рада, вона зараз розгорнута на базі наших дорожніх карт. Але загалом вона... її дизайн побудований якраз на основі національної програми адаптації. Тобто як тільки буде затверджена Національна програма адаптації, вона повністю буде, як би, інтегрована в цю систему пульс. І більше того, там при затвердженні ми передбачаємо, що всі органи повинні звітувати про виконання відповідних заходів через цю програму "Пульс вступу". Це буде найбільший такий інструмент, який буде показувати всім прогрес в процесі, як внутрішня частина для роботи з органами, до якої підключена Верховна Рада, так і зовнішня. Тобто ми зможемо так само інформувати суспільство про те, що у нас відбувається в рамках переговорного процесу за кожним переговорним розділом.

ГОЛОВУЮЧА. Єдине питання до "Пульсу вступу", я уточню. Мій досвід формування пульсу асоціацій говорить про те, що ми тоді зробили

помилку і ми не врахували необхідність відображення в цьому документі тих речей, де ми давали зворотній режим руху, тобто де ми відступали від того, що ми вже зробили. Чи це передбачено зараз у цьому документі... в цій платформі?

ІЛЬКОВ О.М. Дякую, Іванно Орестівно. Да, ми дійсно успадкували пульс асоціацій. В ньому була ще одна більш цікава особливість закладена як проєкт, я думаю, багато хто знає, це система підрахунку прогресу, яка дозволяла вийти на 95-відсотковий прогрес стосовно виконання того чи іншого зобов'язання, не прийнявши закон, який, власне, його фіналізує. Але ми розуміємо, що зараз ми собі цього дозволити не можемо, тому що нам ніхто не зарахує цей 95-відсотковий прогрес, поки, власне, там закон чи відповідно постанова прийняті не будуть, тобто відповідно (*нерозбірливо*) системи, який передбачає, мені здається, що він зараз як би найбільш повний функціонал має, тобто з перекладами, з таблицями відповідності повністю. Тому, я думаю, що тут кожний вже зможе переконатися, що дійсно там відбувається.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, пан Руслан Сидорович. Ви давно просили слово, бачу, у вас піднята рука. Вища кваліфікаційна комісія суддів.

СИДОРОВИЧ Р.М. Я дуже дякую за надане слово. Відразу прошу вибачення у народних депутатів, усіх інших учасників нашого вельмиповажного зібрання і представників Кабінету Міністрів, і наших європейських партнерів, що попросив позачергово надання слова, оскільки вже другий тиждень у нас тривають співбесіди з кандидатами до Вищого антикорупційного суду спільно з Громадською радою міжнародних експертів, що є одним з ключових зобов'язань України по вступу до

Європейського Союзу, в тому числі у розрізі і аспектів фінансової допомоги тощо, тощо.

Що я хотів коротко повідомити. Станом на сьогоднішній день відповідно до 23 чептера євроінтеграційної карти Вищою кваліфікаційною комісією суддів забезпечується виконання абсолютно всіх показників. Це і перше, як я уже зазначив, проведення, він прямо зараз відбувається, конкурсу і співбесід з кандидатами до Вищого антикорупційного суду України. Зазначу відразу, що на 17 березня заплановані останні співбесіди спільно з Громадською радою міжнародних експертів. Це означає, що ми сподіваємося, що приблизно до кінця березня ми вийдемо на фінальні результати по даному конкурсу і будемо розуміти, наскільки ми спільно з нашими міжнародними партнерами виконали даний показник.

Також наступний показник, який стосується наших євроінтеграційних зобов'язань, це і проведення конкурсу до спеціалізованих адміністративних судів, це і Спеціалізований окружний адміністративний суд, і Спеціалізований окружний апеляційний адміністративний суд. Хочу наголосити, це є тих два суди, які ми зобов'язалися утворити замість Окружного адміністративного суду міста Києва, який розглядатиме справи за участю центральних органів виконавчої влади.

Вищою кваліфікаційною комісією суддів завершено процедуру допуску кандидатів і призначено перший етап проведення кваліфікаційного іспиту. Звичайно, що в умовах повномасштабної війни все доволі-таки відносно, але ми в комісії плануємо до завершення весни завершити проведення кваліфікаційного іспиту з тим, щоб до кінця літа - початок осені, максимум вересень, завершити проведення співбесід з тим, щоб ми могли забезпечити початок діяльності даних двох судів відповідно до наших зобов'язань до кінця даного року.

Окрім цього, паралельно тривають співбесіди з кандидатами до апеляційних судів, загальних апеляційних судів, і Вища кваліфікаційна комісія суддів сподівається так само до кінця цього року завершити

заповнення вакансій, звичайно, це залежить у тому числі від якості наших кандидатів, до судів загальної апеляції, які розглядають кримінальні і цивільні справи.

Окрім цього, це вже четвертий, ні, це вже п'ятий конкурс, у нас триває завершення перевірки практичних завдань кандидатів на посади суддів місцевих судів, судів загальної юрисдикції, господарських, адміністративних судів. І ми сподіваємося, що не пізніше початку осені цього року Вища кваліфікаційна комісія суддів зможе розпочати проведення співбесід для заповнення необхідних вакансій у судах першої інстанції.

Окрім цього, оскільки вже на сьогодні звучало питання удосконалення процедури перевірки декларацій доброчесності суддів, хочу зазначити, що такі процедури у Вищій кваліфікаційній комісії суддів тривають і на сьогодні. Разом з тим, оскільки відповідно до наших міжнародних зобов'язань євроінтеграційних є передбачено певне удосконалення, Вища кваліфікаційна комісія суддів готова до таких удосконалень, ми очікуємо прийняття відповідних змін. Як тільки такі зміни будуть прийняті, ми внесемо негайно зміни до наших локальних актів і розпочнемо удосконалену таку перевірку, в тому числі щодо суддів Верховного Суду і вищих спеціалізованих судів.

Окрім цього, хочу зацентувати увагу, що до кінця цього року ми очікуємо удосконалення електронної системи аналітичної, яка допоможе комісії пришвидшити процедури конкурсних доборів на всі посади суддів, в тому числі процедури перевірки доброчесності, декларацій доброчесності, що в кінцевому результаті допоможе пришвидшувати дані процедури: добори, конкурси, перевірки декларацій тощо, тощо.

Хочу так само наголосити, що середня кількість апікацій, які комісія переглядає на сьогоднішній день впродовж року, воно обчислюється тисячами кандидатів серед матеріалів, в які включаються десятки документів. Тобто об'єм роботи, який ми на сьогоднішній день виконуємо, насправді є дуже великий. Але ми розуміємо, що це все необхідно для нашої євроінтеграційної роботи. І ми намагаємося подавати відповідні звіти і до

Кабінету Міністрів, і до парламенту для того, щоб показувати ті результати, які ми досягли по кожному з показників. Я готовий відповісти на запитання, якщо такі є.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Руслане.

Я якраз те, що ви говорили, мене десь нашоувхнуло на думку, і користуючись тим, що пан Тарас Качка може бути тут з нами ще буквально кілька хвилин, хотіла б звернутися до пана Тараса. Ми вже там неодноразово в різних варіаціях говорили про те, що нам потрібно було б отримувати на якійсь такій системній основі оновлення статусу, можемо це називати звітністю, можемо оновлення статусу того, де, що, як знаходиться. Я розумію, що це... Дивіться, я не маю ніяких ілюзій, я розумію, що це додатковий шматок роботи. Але якщо в нас є такий умовний інструмент як "Пульс вступу", можливо не кожен піде розбиратися з "Пульсом вступу", але якщо ми виробимо якийсь механізм того, в якому вигляді Верховна Рада України... ну, може після того, як ми з вами проведемо оцю презентацію на основі Національної програми адаптації *acquis*, наприклад, щомісячно отримує оновлення інформації. Я думаю, що за наявності такого інструменту це би було... І тоді там кожен у своєму сегменті може знайти той шматок... паралельно, я думаю, з часом люди навчаться користуватися і "Пульсом вступу" як уже таким додатковим інструментом. Але мені видається, що ми б могли навіть і на основі цього комітетського нашого засідання, ми так в проекті рішення ми десь, колеги, писали, що треба вийти на якесь таке звітування, яке б дало нам можливість весь час бути в курсі, там не обов'язково... І на основі того, що ви нам дали, уже отримувати, задавати вам сфокусовані якісь питання.

То от я хотіла з'ясувати, наскільки ви вважаєте, що таке могло бути в нас спільне бачення подальших дій, наскільки вам це виглядає теж доречним.

КАЧКА Т.А. Абсолютно, така мета і є, щоб ми могли універсально комунікувати. У нас є велика робота з приводу того, щоб налагодити звітування, моніторинг з Європейською Комісією, тому що він теж має інтенсифікуватися, бути інтенсивнішим, ніж раз на квартал по якихось там формальних речах. Наприклад, щомісяця, у нас є... поки що тримаємо дисципліну, зустрічаємося з COELA, з державами-членами, розповідаємо їм про прогрес. А також у наших інтересах, щоб максимально повно інформувати і комітет, і Верховну Раду в цілому, тому це... Це є мета, тому тут повністю згодні.

ГОЛОВУЮЧА. Я думаю, що ми з колегами, власне кажучи, це буде частиною нашого рішення...

Ви, пане Вадиме, щось хотіли сказати?

ГАЛАЙЧУК В.С. Якщо ми вже взялися це обговорювати, так, тут всі погоджуються з тим, що, дійсно, звітування, сама форма звітування, інформація, яка в цьому звіті, є дуже важливими, але також дуже важливо, щоб та інформація, яка приходить, її структурувати відразу, щоб у нас не було три-п'ять звітів по трьох-п'ятих різних напрямках, а потім їх звести ще в два, з якого... Ну, ви зрозуміли, про що я говорю.

КАЧКА Т.А. В тому і є задум концентруватися на бенчмарках і що ми в контексті кожної бенчмарки робимо. Це прям кінцева, остаточна система координат, під це ми можемо підтягнути всі якісь паралельні звіти, які десь бігають, і показувати, як та чи інша бенчмарка висвітлюється, підтверджена чимось в ОЕСР, в Раді Європи, ще якісь інші документи, допоміжні, які з'являються, або тематичні звіти тощо. Тому тут саме така логіка і є. І тоді буде максимально чітка картина для всіх без винятку акторів, не відразу, але з певною динамікою ми на це вийдемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Я бачу, пан Олександр Ільков хотів би додати щось.

ІЛЬКОВ О.М. Я тільки маленьку ремарку, для того щоб ми зрозуміли, хто цим буде займатися.

Ми повністю підтримуємо стосовно звітування. Це, дійсно, передбачено у всіх цих... У мене єдине прохання, щоб ми зараз не фокусувалися на даті... на періодичності. Ми хочемо просто узгодити, от Тарас Андрійович правильно сказав, що точно це не квартал, бо в наших...

ГОЛОВУЮЧА. Це задовго виходить.

ІЛЬКОВ О.М. Це задовго, так. Єдине просто, щоб ми не створювали звіти для звітів, ми от зараз узгодимо з комісією, з державами-членами, яка буде періодичність інформування з ними, і щоб ми синхронізували ці цикли звітування, щоб кожного тижня не створювати якийсь новий звіт.

ГОЛОВУЮЧА. Дивіться, ми ж за, але періодичність має бути, і зрозуміла якась ритмічність того всього теж має бути. Ми з вами з обох боків погоджуємося, що квартал – це забагато, бо ми... з нашими амбіціями це забагато. Можливо, в інших умовах, за інших обставин це би був нормальний процес, мені видається, що щомісячна історія це цілком логічна була би історія. Тому десь...

КАЧКА Т.А. Ми ж також хочемо такої ж динаміки з Європейським
...(Не чути)

ГОЛОВУЮЧА. Дивіться, це ж буде там звернення наше, наприклад, рекомендація, якщо ми її там ухвалимо, а ми з вами в конструктивній взаємодії вийдемо на те, що, умовно, це там раз на півтора місяці – це якраз

набагато доречніше, да, це ж не питання зараз до того, щоб просто плодити звіти, а для того, щоб розуміти, що як ми там враховуючи те, що ви нам надали, ми можемо працювати, на чомусь там сфокусуватися.

І попри те, що, пане Тарасе, я повністю згодна, що я розумію, що у нас там тотальна задача тотального виконання, я не можу погодитися з тим, що не має бути пріоритетів. Тому що пріоритети потрібні, тому що ти маєш же розуміти, як зробити для того, щоб досягнути результату, що ти робиш – а, б, в, г. І навіть в тому те, що ви з самого початку казали, наприклад, те, що ви кажете, що, мовляв, конкурси з прокурорів не можемо там зробити такі, як хотілося би, бо треба там щось робити з Радою прокурорів. Ну, наприклад. І це означає, що є пріоритет навіть у цьому, навіть у таких речах і вже в розкладанні там того чи іншого кроку.

Тому все-таки я буду і далі наполягати. Я думаю, що тут колеги так само погодяться, ми маємо визначити, що йде перше, що йде друге. Ви ж все одно плануєте щось на I квартал, на II квартал, на III квартал, тобто є все одно ця пріоритизація. Але серед цих от дорожніх карт, національної програми, в яку, я сподіваюся, ви вже, да, включили ці рекомендації Звіту розширення, в яку так само ви включили ці 10 пунктів, всього-всього, ми з вами розуміємо. Окей, ми зосереджуємося і б'ємо кулаком у цю конкретно зараз задачу для того, щоб її реалізувати. Тому тут мені все-таки здається, що уникнути цієї пріоритизації буде неможливо.

КАЧКА Т.А. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Тарасе.

КАЧКА Т.А. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Я дякую, що ви як віцепрем'єр...

ІОНОВА М.М. А можна питання?

ГОЛОВУЮЧА. ...не забуваєте про гендерний мейнстрімінг.

Пане Руслане, почекайте, вибачте, я не вам дам слово, я дам пані Марії слово, поки Тарас Андрійович не втік. Бо він зараз втече, а ми з вами можемо далі ще говорити. Руслане, вибачте, не вам. Пані Марії Іоновій.

ІОНОВА М.М. Дуже дякую. Пане Руслане, вибачайте. Дякую, пані Іванна. Дякую, шановні колеги. Хотілося б швидко два питання.

Ми зараз з вами обговорили там бенчмарки, які, переважна більшість, давайте чесно, скажемо так, всім відомі. І тому от в мене два конкретних питання, щоб все ж таки step by step робити. От ми знаємо той перелік питань, які зараз важливі ще навіть без опублікування, що опублікувала "Європейська правда", і тому в мене питання. Коли уряд конкретно передасть хоча б перші законопроекти, що стосуються бенчмарку? І не чекати там другий блок, все ж таки почати вже працювати по першому блоку.

І теж питання друге. Чи передавалося Україні бачення моделі прискореного цього членства в Європейському Союзі у 2027 році, ви сказали, от Національна програма адаптації? Тобто я просто уточнюю питання пані Іванни, яке вона задавала першим. Тобто от конкретно чи передавався якийсь документ? Тобто що це за членство, щоб ми теж всі розуміли.

Дуже дякую.

КАЧКА Т.А. Не передавався. Це ще дуже багато дискусій на технічному рівні. Але нічого не задокументовано, не запротокольовано. Тому зараз є, працює комісія над якимось своїм баченням, вони хочуть йти через зміну методології. На мою думку, це відразу непрацюючий документ. Тому що методологія сама по собі обтяжливе місце щось міняти. Можуть бути ad hoc якісь рішення. Працює Рада ЄС, секретаріат над певними ідеями, держави-члени різне висловлюють. Але сьогодні якогось консолідованого

документа немає. Тому так, і багато питань, і до нас, що ми маємо на увазі, і між собою задаються, всі десь в однаковій ситуації ранньої стадії брейнстормінгу на цю тему. Але теж треба розуміти, що спровокувало цю дискусію, чітке наполягання на даті вступу в Європейський Союз. Це вже зіграло дуже позитивну роль, тому що більшість акторів та залучених в цей процес, вони говорять про те, що це можливо, принаймні якось прискорити цей механізм. Створення, наприклад, робочої групи по написанню тексту договору про умови вступу зараз, а не після завершення всіх, виконання всіх бенчмарків, як це за нинішньою методологією відбувається.

Тобто це дискусія, як тільки з'явиться менш-більш якась цілісна картина, думаю, що ми готові знову ж таки прийти в комітет, обговорити, які є різні сценарії, які більш-менш консолідовані.

Щодо законопроектів, частина законопроектів, я думаю, що треба розуміти, що в нас в парламенті на розгляді є достатня кількість законопроектів, які вже могли би бути відправними точками для виконання бенчмарків і точно наближення до їх виконання, так, те, що ми вже говорили про, наприклад, цифровізація виконавчого провадження. Це як такий, можливо, найбільш технократичний, але той законопроект, який буде, є багато інших речей. Тому тут, скажемо так, цей пайплайн законопроектів, вже частина його на боці Верховної Ради, і ми залюбки продублюємо ще раз ці...

ІОНОВА М.М. Пане Тарасе, у нас все ж таки пріоритет – верховенство права. Я перепрошую, що я перебиваю.

КАЧКА Т.А. Ну, так а я про що говорю.

ІОНОВА М.М. Пріоритет – це верховенство права. То тут можна якісь терміни натиснути? Ні, ну ви зараз говорите, що вже є те, що стосується цифровізації. А от по верховенству права є якісь терміни?

КАЧКА Т.А. Так це і є верховенство права.

ГОЛОВУЮЧА. Ні-ні, це про цифровізацію судових проваджень.

ІОНОВА М.М. Судових проваджень, я розумію. Але, в принципі, це початок, але це ж не повний пакет. Тому я питаю от приблизно які терміни от саме по верховенству права всі законопроекти, які ви можете подати до Верховної Ради?

КАЧКА Т.А. Це таке абстрактне питання, бо там багато-багато різних законопроектів. І найголовніше, що по деяких з них нам треба ще провести консультацію з Європейською комісією з приводу уточнення чіткого розуміння змісту, тому що це креативна ідея, історія по верховенству права, і там є багато, багато нюансів. Тому я би просто не давав відповіді, тому що надто агрегована. Ми готові по презентувати нашу програму по конкретних законопроектах, там по всіх розповісти нюанси: де, хто який ключовий гравець. Але я кажу, що досить багато пунктів по верховенству права, вони знаходяться на розгляді в парламенті. Інша справа, що їх, можливо, варто там консолідувати, ще раз провести додаткові консультації з Європейською комісією, особливо там в частині змін до Кримінального процесуального кодексу. Але в нас є кілька законопроектів, які там на підході, і ми це зможемо вам презентувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Тарасе. Будемо вас відпускати.

Я, да, буду просити, може, для того, щоби ми на основі того, що ми почули від пана Тараса, і все-таки сфокусувавши, все одно, вибачте, ми будемо про пріоритети, на певних пріоритетах із залученням зараз і пані Людмили, і пана Олександра, і я сподіваюся, в нас є на зв'язку і колеги дякую

дуже) з антикорупційних інституцій, з судової влади, тут у нас є колеги з антикорупційних інституцій, я от бачу цю неготовність там нам надавати там пріоритетні законопроекти, які готовий внести Кабмін. Але я так просто прочитала навіть ваші кабмінівські документи і бачу, що там до 2 березня мали б бути там внесені вже там Кабміном уже трохи не у Верхову Раду частина законопроектів. Тобто воно ж є у вас в якихось пріоритетах, так, і часових. Тому якраз от про це, напевно, нам буде важливо домовитися, як ми рухаємося далі, якщо ми сьогодні про це не можемо домовитися.

Я, з вашого дозволу, спочатку запрошу, бо пан Денис, теж знаю, що він так обмежений час має. Пане Денисе, можливо, там те, що знаходиться з тих пріоритетів, про які говорив пан Тарас, у вашому комітеті зараз в роботі. Я бачила, що ви там не зовсім погоджувалися з тим, що вже щось готово до розгляду чи, може, воно не готове, а, може, воно готове. Я так з реакції, може, я фізіогноміку погано читаю. Може, ви з чогось іншого там веселилися в цей час онлайн. То я би хотіла, може, щоби ви нас коротко поінформували, як це бачиться з вашого Комітету правової політики.

МАСЛОВ Д.В. Дякую, колеги. Дякую, Іванно Орестівно, за питання. У мене просто активна фізіогноміка, і насправді її важко прочитати, що я насправді думаю. Так що...

ГОЛОВУЮЧА. Тепер уже буду знати.

МАСЛОВ Д.В. Тому на це не варто орієнтуватися.

Насправді просто ж є вузький такий score, а є широкий. От широкий – це взагалі питання roadmap, там велика кількість різних пунктів, не всі вони далеко потребують законодавчих змін і так далі, тому подібне. Є більш вузький, який стосується Ukraine Facility, є те, що я сьогодні почув, до цього бачив, заява, так звана заява Качки-Кос, тобто. І от у нас така величезна кількість різних там заяв, документів і так далі, і тому подібне, тому інколи

важко в них орієнтуватися, що саме з них у нас в пріоритеті, що і де і так далі.

Я можу сказати, що на розгляді в комітеті, те, що згадувалося паном Тарасом Качкою, знаходиться два пункти, які стосуються Ukraine Facility, це Закон про цифровізацію виконавчого провадження. Насправді він давно комітетом підготовлений, давно переданий вже як би до зали і навіть Верховна Рада вже намагалася прийняти цей законопроект, на жаль, забракло голосів під євроінтеграційний закон. Тому що ж, тут слово за Верховною Радою. Комітет вже тут все давно зробив і, мені здається, все готово. Там останнє, скажімо так, уточнення політичне, якщо буде компроміс, я відчуваю, що всередині парламенту він буде, і вистачить голосів цієї наступної спроби, значить, буде проголосований. На жаль, там просто став об'єктом російської пропаганди цей законопроект, і чомусь політичні сили на це повелися, скажу відверто.

Є закон, який стосується декларації доброчесності, і це знову ж таки Ukraine Facility і є в різних наших там заявах, документах і так далі, і тому подібне. Це те, що пан Тарас Качка говорив, ми зараз знаходимось на стадії такого досить інтенсивного діалогу, ми певне своє бачення по законопроекту комунікуємо з Європейською комісією. М'яч, насправді, на їх полі, бо чекаємо від них фідбек, черговий фідбек по цьому законопроекту, те, що сказав пан Тарас Качка, що приймати ми маємо те, що зрозуміло і нам, і нашим міжнародним партнерам.

Відверто кажучи, певні зобов'язання, які там брав уряд, мені довелося з'ясовувати і в уряді, і в Європейській комісії, що вони мали на увазі і нащо це потрібно. Не завжди на це є відповіді, відверто скажу. Як і з законопроектом, на жаль, про декларації доброчесності, тут представники суддівської спільноти це дуже добре знають. Називається красиво, а зміст доводиться шукати, що б таке зробити, щоб не нашкодити тому, що є і при цьому виконати умови. Ну, говорю, як є. Тому от знаходимось в інтенсивному діалозі щодо цього.

А також якщо звертатись до пріоритетів Качки, Кос в заяві і так далі, там є деякі пункти, наприклад, призначення суддів Конституційного Суду. Для мене це, чесно кажучи, дивний пункт, тому що у нас вже не відбувались призначення, бо там у Верховній Раді забракло голосів, да, кожні політичні сили там за одного голосують кандидата, за іншого не голосують, це все одно предмет політичного компромісу. А деякі процедури у нас призначення не відбувались не через те, що хтось не голосує по іншій квоті, там наприклад з'їзду суддів чи іншій квоті, а через те, що просто немає кандидатів. Я не зовсім розумію, як ми беремо євроінтеграційні зобов'язання, уряд, ті, які від нього не залежать. Ну, це яскраво проявляється в галузі судової системи. От не залежить ні від чого, але ми беремо на себе зобов'язання, від нас не залежить, але ми беремо. Ну, тому от так от будемо всі разом дружно їх виконувати.

Але я оптиміст. Все, що від Комітету з питань правової політики належить зробити, ми точно зробимо якомога краще, якомога швидше, так, щоб при цьому були забезпечені в першу чергу інтереси нашої країни, наших людей з урахуванням курсу євроінтеграції. Все.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Денисе.

Дозволю собі не погодитися з логікою "від нас не залежить, а ми беремо на себе зобов'язання". Тому що тоді від нас нічого може не залежати. Ми можемо визначитися, що ми не рухаємося у Європейський Союз, тоді і не треба виконувати зобов'язання.

МАСЛОВ Д.В. Іванна Орестівна, я сказав: від уряду не залежить. А я просто не уряд і ви теж, наскільки я розумію.

ГОЛОВУЮЧА. Я не уряд, да, і ми не уряд, це правда. А, ви мали на увазі, що саме урядовці...

МАСЛОВ Д.В. Конкурсантів. Немає кандидатів, то як уряд, хіба що примусом когось можна заставити.

ГОЛОВУЮЧА. Дивіться, уряд є тією інституцією, яка, власне кажучи, несе відповідальність за ці перемовини. Інша справа, що... І це нормальна практика будь-якої іншої країни. Інша справа, що, можливо, якщо йдеться про погодження чи непогодження тих чи інших завдань в Ukraine Facility, то уряд може там консультиватися з іншими і щось вирішувати. А коли це там вимоги, які перетворюються на бенчмарки, то я не думаю, що уряд щонебудь може зробити, вибачте, з цього приводу. Да, безумовно, можна там доводити свою... Це не перемовини з МВФ, це трохи інша історія, перепошую. Тобто тут є якісь речі, які... Нам треба призначити суддів Конституційного Суду, да, нам треба мати спроможний Конституційний Суд, незалежно від того там, чи це вимога, чи це не вимога Європейського Союзу. Ну, мені так здається.

Але стосовно якраз знову ж таки цих пріоритетів, я би просила, може, зробити колеґ з різних зараз органів, які у нас тут підключені до засідання комітету. Отже, почавши, пане Людмило, з вас, так дуже коротко.

Попри те, попри все, що ми чули, є критичні ці точки, які є в цих 10 кроках, які... Ми можемо говорити, що ми можемо не пріоритизувати, пріоритизувати, але Європейський Союз, і так виглядає, що ми погодилися з цим, визначив для себе, передавши ці десять пунктів як первинні ті, які би хотілося бачити прогрес для того, щоб мати... ну, як на мене, давайте так, це так само і політичний процес, дуже технічний, дуже такий законодавчий, дуже бюрократичний, але чесно політичний процес. Так от наш прогрес за цими десятьма пунктами буде свідчити про те, що ми серйозно про якусь прискорену процедуру вступу, як на мене. Це говорить мій досвід попередній, може він, не знаю, не застосований, але мені здається, що абсолютно застосований до цього.

Тому в контексті цих десяти кроків, які стали частиною бенчмарків, і по 23 і по 24 главі. Сьогодні пан Тарас зосередився на 23 главі. Я так розумію, що реформа Державного бюро розслідувань це де, це в 24 главі? Ніде. А? В 23-й. Але чомусь він, чи я прослухала, щось я не чула, щоб він про це говорив. Тобто є ті речі, які там для нас критичні незалежно, що хоче Європейський Союз, незалежно. Але вони виокремили ці 10 пунктів.

Можливо, ви, пані Людмила, ви для нас можете дати коротку таку сконцентровану інформацію вже з огляду на те, що ми все чули, де ми знаходимося по цим десяти пунктам? І? Можливо? колеги тоді з антикорупційних інституцій, хто хотів би щось додати, хто бачить там зі свого боку проблему, не проблему, можливість, от ми би зараз всіх почули.

І я би просила... Зараз пан Денис, ви хотіли б перед тим, як пані Людмила скаже щось. Правильно, я бачу піднята рука?

МАСЛОВ Д.В. Я дуже коротко.

ГОЛОВУЮЧА. Я зараз тільки тоді закінчу речення, вибачте.

І тоді б ми з вами вийшли на якійсь там проміжний підсумок перед тим, як ми вже домовляємося, і це буде частиною рішення. Я думаю, що колеги підтримають рішення комітету, що ми в квітні будемо орієнтуватися на таке велике спільне засідання і будемо, маємо вже згоду попередню, що це буде частиною нашого рішення.

Будь ласка, пане Денис, і потім пані Людмила Сугак.

МАСЛОВ Д.В. Якраз перед тим, як буде виступати виконуюча обов'язки міністра юстиції, тим більше це одні з основних ключових гравців від уряду з питань європейської інтеграції, я би хотів якраз звернутись до представників уряду, ще раз наголосити, що не варто брати на себе зобов'язань публічних і так далі, які не залежать виконання яких від дій чи волі уряду чи парламенту і так далі. Те, що я навів, наприклад, по суддях

Конституційного Суду чи добору іншої кількості суддів, в якомусь процентному відношенні. Це залежить від кількості бажаючих і якості тих бажаючих, які проходять, і тим більше, яких обирають міжнародні експерти, і зрештою дають нуль кандидатів чи взагалі нічого.

Бо насправді ми підставляємось самі в цьому випадку, тому що потрібно брати те, що від тебе залежить, мені здається, це правильно. Або брати зобов'язання по забезпеченню умов якнайширшої участі і так далі. От про що я говорю. Дякую, колеги. Це звернення до уряду.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, пані Людмила.

СУГАК Л.П. Дякую, Іванно Орестівно.

Я не буду вже повторювати те, що відповідно було сказано. Тарас Андрійович відзначив. Ті законопроекти, які Тарас Андрійович відзначив, дійсно, вони пріоритетні, вони являються. Те, що ми можемо сказати ще додатково, наприклад, по тих 10 кроках, наприклад, питання посилення незалежності НАБУ і САП, захист їхньої юрисдикції від обходу та неналежного впливу, розмежування слідчих повноважень і так далі. На сьогодні Міністерством юстиції розроблено проект закону, який був погоджений із НАБУ і Сап в частині, да, наприклад, створення, розширення повноважень, можливості створення спільних слідчих груп. Погоджений також з європейськими партнерами, направлений до уряду, будемо дивитися, чи ми будемо рухатися в рамках цього законопроекту, чи будемо рухатися в рамках більш широкого комплексного законопроекту, щоб врахувати ці зауваження.

Наприклад, там, де є питання – комплексний перегляд процедури призначення/звільнення в прокуратурі. Для того, щоб зробити цей комплексний аналіз, ми вже залучили наших європейських партнерів, зокрема Право-Justice працюємо в цьому напрямку. Важливе питання, яке

було закріплено і воно було і в наших зобов'язаннях в рамках МВФ, і дорожніх карт, – це, наприклад, забезпечення судової експертизи, це те, що звучало тут неодноразово. Також Міністерством юстиції розроблено законопроект в цьому напрямку, він ще не готовий, ми його тільки направили на перше погодження до центральних органів виконавчої влади. Далі будемо вести цю дискусію, але це питання у нас пріоритетне, ми з ним працюємо.

Питання зловживання процесуальними правами теж надзвичайно важливе. Ми працюємо в цьому напрямку на базі НАЗК, яке створило робочу групу, і ми тут працюємо з законопроектом.

По персональних даних теж звучало питання. У парламенті є законопроекти, два законопроекти, по врегулюванню цього питання, зокрема і в частині визначення органу влади, державної влади, яке буде займатися цим питанням. Ми підтримуємо ці законопроекти. Їх супроводжував також і омбудсмен, на якого на сьогоднішній день покладені ці функції. Ці законопроекти були відпрацьовані і з Радою Європи, тому вони у нас надзвичайно є важливі, було би добре, якби парламент їх прийняв.

Важливою складовою питання судової системи судочинства є, звичайно, це ж реформування адвокатури, в пріоритеті це питання. Уряд на сьогодні створив робочу групу, залучену широку робочу групу, яка буде займатися напрацюванням цього питання. Ми вже надіслали від Міністерства юстиції на членів цієї робочої групи всі наші зобов'язання і бачення в рамках адвокатури, плануємо проведення першого засідання цієї робочої групи.

Що стосується захисту прав людини. Також надзвичайно важливе питання було це по захисту прав дитини. Міністерством юстиції розроблено комплексний великий законопроект по ювенальній юстиції, ми його направили на розгляд уряду. Там ще є про що дискутувати, зокрема, там в частині, наприклад, з правоохоронними органами, ми ще попрацюємо над ним в рамках урядових комітетів. Але теж ми можемо рухатися в цьому напрямку.

Це, можливо, десь такі основні нагальні пріоритети, які у нас є в рамках цих 10 кроків і наших проміжних бенчмарків.

ГОЛОВУЮЧА. Вибачте, пані Людмило, я не почула, але це, може, я це почую, там, не знаю, від НАЗК чи від когось із колег. Я не почула, а що з антикорупційною стратегією? Я не почула, а що реформою ДБР? Ну, от серед цих 10 років, бо інші ніби ви так окреслили... Може, це не до вас питання, знову ж таки це більше до Тараса Андрійовича, або, може, пан Олександр Ільков може нас інформувати і колеги з інших органів могли би підключитися. Хто онлайн, прошу піднімати руку, бо я не хочу там зобов'язуюче давати слово. Якщо є що додати, є на що звернути увагу депутатів, я би дуже просила це зробити.

СУГАК Л.П. Іванно Орестівно, я не зупинялася, наприклад, на антикорпрограмі, тому що дійсно є представник НАЗК. Я можу сказати там, да, що вона зараз проходить етапи погодження, там Міністерство юстиції направило свої пропозиції. Але представник, який розробляв цей акт, він розкаже більш детально. По законопроекті по ДБР, я думаю, що Олександр Михайлович каже, тому я не зупинялася на цих питаннях. Я лише окреслила те, що в межах компетенції саме Міністерства юстиції.

ГОЛОВУЮЧА. Да, я це розумію, тому я і сказала, що я не почула не тому, що це ваша відповідальність.

Дивіться, я бачу, так піднято також руку представника ВАКС. Давайте як, пан Олександр Ільков, НАЗК, ВАКС. Але сфокусовано, будь ласка.

ІЛЬКОВ О.М. Дякую, Іванна Орестівна. Я буквально коротко загалом про цей план.

Перше. Це як би спільний план, напрацьований і урядом, і Європейською комісією. Насправді він не містить там жодних нових

зобов'язань. Це набір з тих речей, які відображені у нас вже в дорожніх картах. Всі ці заходи працюють зараз в тому числі на бенчмарки. І це дійсно як би той орієнтир, який Україна прагне розвивати у 2026 році, в тому числі для того, щоб показати суттєвий прогрес за відповідними ключовими розділами в рамках першого кластеру.

Друге важливе питання. Це те, що, власне, ті заходи, які пов'язані з розробкою законодавчих ініціатив в цій сфері, ми їх після того, як вони готуються там на рівні міністерств, інших залучених органів, ми їх погоджуємо з Європейською комісією. Тому що, скажімо так, рухатися далі з чимось тим, що ми не погодили до того з партнерами, воно позбавлено сенсу. Тому, можливо, по деяким з цих заходів, вони зараз знаходяться на різних стадіях, в тому числі узгодження позицій з партнерами. Це в тому числі стосується і законопроекту по ДБР, який є одним з 10 пунктів. Тобто законопроект по ДБР розроблений, він пройшов там вже 2 раунди ітерації обговорення з Європейською комісією.

Але, наскільки вам відомо, як би з ініціативою про внесення відповідного законопроекту виступив, власне, Президент України. Наші пропозиції Тарас Андрійович в Офіс передав, в тому числі погоджені з партнерами. Тому ми чекаємо, коли буде зареєстрована відповідна ініціатива законодавча у Верховній Раді України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, Антикорупційна стратегія, не перша ітерація, вистраждана.

ГУПЯК С.Л. Дякую.

Сергій Гупяк, заступник Голови НАЗК. Не буду довго розповідати про всі етапи, як проходила підготовка і написання Антикорупційної стратегії, це досить тривалий процес був. Але що потрібно відзначити, що документ вийшов дуже таким консолідованим, з широкою залученістю громадськості,

міжнародних партнерів, понад 130 експертів працювали над написанням нашої майбутньої Антикорупційної стратегії. І пройшли громадські обговорення, які були закінчені в грудні 2025 року, і вже 7 січня було направлено проект Антикорупційної стратегії для погодження і проведення обговорення його безпосередньо в міністерствах та узгодження з позицією Європейського Союзу.

9 лютого ми отримали безпосередньо зауваження і пропозиції від Європейської комісії. Загалом кількість документів становила понад 300. Але ми це швидко опрацювали. І зараз знаходимося на етапі 18 узгоджувальних нарад з міністерствами, які ми плануємо закінчити безпосередньо на початку березня. І таким чином можемо орієнтовно планувати, що етап проведення правової експертизи проекту стратегії та узгодження врахування рекомендацій Європейської комісії з європейською стороною, ми плануємо вийти на цей етап 19-20 березня 2026 поточного року. Після цього, звичайно, ми плануємо, що це у третій декаді березня буде відповідний проект стратегії передано на розгляд уряду.

Звичайно, що це ключовий пункт плану, пункт 9, для нас, ми очікуємо на максимально швидке просування в цьому процесі. Ще раз хочу наголосити на тому, що поточний проект стратегії він якраз і орієнтований на багато от цих зазначених сьогодні пунктах, це і розвиток інституту викривання, декларування, лобіювання, це все теж буде включати в себе стратегія. А також сферальний підхід, який від нас теж потребують на мінімізації корупційних ризиків у сферах, повністю врахований у стратегії, зокрема в розділі II якраз він і поділений на сфери, які виявлені найбільш ураженими корупційними ризиками. Тому цей документ він буде надзвичайно важливим, він виходить надзвичайно консолідованим з врахуванням і в тому числі євроінтеграційних вимог.

Очевидним є те, що якщо уряд швидко опрацює в третій декаді березня цей документ, він буде переданий до Верховної Ради, і в разі успішного голосування тут уже у нас іде автоматичне включення виконання наступного

пункту, це пункт 9.2, це прийняття антикорупційної програми державної з моменту вступу в силу закону, яким приймається антикорупційна стратегія, у нас відводиться термін у 6 місяців. І можу заповнити, що національне агентство невідкладно включиться у цей процес, як тільки буде Верховною Радою затверджено антикорупційну стратегію на майбутнє, 2026-2030 роки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Спочатку вона має зайти у Верховну Раду для того, щоб Верховна Рада її затверджувала. А це відповідно попередньо.

Я надам слово колегам з ВАКС, я бачу пан Денис Маслов. Але потім хотіла так само звернутися до Голови Верховного Суду України, як бачиться з боку однієї з судових інституцій, як бачаться ці завдання і де ви бачите, може, потребу так само від Верховної Ради якоїсь додаткової підтримки. Але прошу спочатку, будь ласка, пан Богдан Крикливенко, правильно, вибачте, якщо я не правильно прізвище сказала.

КРИКЛИВЕНКО Б.В. Так, Іванна Орестівна. Богдан Крикливенко, керівник Апарату Вищого антикорупційного суду.

Шановні всі присутні, буду дуже швидко. Бенчмарк 23.6, який стосується інституційної спроможності і посилити ефективність роботи, бенчмарк 23.8 – це практичні досягнення у боротьбі з корупцією. Є дуже простий законопроект.

Дуже багато шановних доповідачів запитували конкретику. Конкретика є, законопроект 14033. Це законопроект на один аркуш, урядовий законопроект, який суттєво підвищить ефективність роботи Вищого антикорупційного суду. Одне речення – внесення змін в Цивільний процесуальний кодекс, ще одне речення – в касаційний... вибачте, Кодекс адміністративного судочинства. Денис Вячеславович Маслов добре знає про цей законопроект.

Враховуючи важливість цієї дискусії, я думаю, можливо, це гарна нагода, якщо він буде проголосований. Я і ніхто у ВАКС не чув жодних заперечень з приводу цього дуже простого законопроекту. Навіть на сайті парламенту є прапорець Європейського Союзу поряд з ним, що свідчить про його євроінтеграційне спрямування, цього законопроекту. Він насправді був ще за уряду Дениса Анатолійовича Шмигала вперше зареєстрований, вже повторно підтриманий, внесений на розгляд парламенту урядом Юлії Свириденко. І інші питання, які не належать до сфери повноважень і впливу Верховної Ради України, я зараз не буду вже озвучувати, і конкурс на суддів ВАКС, який, дійсно, в ці години в ці дні триває, і заповнення вакансій – це Вища кваліфікаційна комісія, Вища рада правосуддя. Згаданий Міністерством юстиції законопроект про унеможливлення зловживання процесуальними правами, робота там триває. Є ще інші ініціативи, але тут вже від парламенту ми дуже просили підтримати, розглянути 14033.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА, Дякую за конкретику. Дякую за зрозумілі задачі. Ми, очевидно, на комітеті подивимося. Але я хотіла би до слова запросити пана Станіслава Кравченка, Голову Верховного Суду України.

Будь ласка, пан Станіслав.

КРАВЧЕНКО С.І. Дякую за надане слово.

Шановна пані голово комітету, шановні народні депутати, шановні присутні! Перш за все хочу вам повідомити про те, про роль Верховного Суду в даних процесах. І відповідно до дорожньої карти Верховний Суд є відповідальним аж по 16 позиціях виконання. Хоча, на жаль, навіть у контексті нашої розмови я про це навіть і не почув. От ми уже традиційно, що судді, Верховний Суд – це уже об'єкт реформ, то як то... цікавий дисбаланс.

Ми дуже відповідально підійшли до цих моментів, і взяти на себе зобов'язання і обов'язки, ми дуже уважно до них ставимося. Що було зроблено? Була створена відповідна робоча група, куди залучені судді Верховного Суду всіх юрисдикцій, працівники апарату, правового управління, дуже уважно відстежували. В принципі, вдячні уряду, що включали нас у склад перемовин. Були представники суду і апарату і в Києві, і в Брюсселі, то в такому форматі долучені. При тому судді орієнтовані, що у випадку необхідності розширення цієї робочої групи вона буде розширена, у нас фахівці по всіх галузях, ми всю роботу робимо.

На першому засіданні, організаційному, був пан Віце-прем'єр-міністр, я йому вдячний за це. Тобто домовилися про координацію роботи. Ну і, власне, рухаємося вперед, ну, принаймні з нашого боку, уніфікуючи цю роботу.

Які основні завдання і критерії стоять у нас на наступний рік. Це, перш за все, визначено: розвиток законодавства щодо забезпечення єдності судової практики, удосконалення касаційних фільтрів, протидія зловживанню процесуальними правами, розширення та покращення інструментів дистанційного правосуддя. Але вже по назвах ви бачите, що виконати ті моменти, особливо де потребує зміни в законодавство, ми не можемо. Ми можемо свої рекомендації, що ми і робимо, більше 100 законопроектів опрацьовано Верховним Судом із рекомендаціями нашими. Ця робота в нас на високому рівні, але треба розуміння, що треба координувати саме з урядом, з парламентом. Законопроекти, які стосуються судоустрою, а в нас дуже актуальне питання приведення мережі судів, принаймні, відповідно із Конституцією і тими реформами, які відбулись, ну, на хвилиночку, вже 6 років буде цим літом, коли в нас з'явився новий територіальний устрій, а мережа судів залишилась старою, і поки що я навіть перспективи не бачу.

Окреме гостре питання стало створення чи відновлення, та більше створення, військової юрисдикції з повноваженнями, і є відповідний законопроект. Пробували ми на пленумі обговорити, до кінця робота не завершена. Ну, але тут теж, тут питання і парламенту, і Президента, і звідси

треба координувати роботу. Те, що в межах наших повноважень, і те, що ми робили.

Довіра до суду. Ми чітко розуміємо, що наша робота вартує тільки тоді і тих затрат, які ми зараз несемо, коли буде відповідний рівень довіри. І тут і на виконання вимог, які закладаються до України, але навіть ще раніше, не очікуючи, ми активно залучились до цих процесів, робили це і в позаминулому році, але в минулому році це вже був інший, якісний рівень. Завдяки підтримці Ради Європи, звернулись до Центру Разумкова, провели дослідження довіри у судах України, у Верховному Суді. Цей висновок був презентований, він зараз уже є у відкритому доступі. Ми презентували його у Львові в рамках співпраці нашої з Українським католицьким університетом, було запрошено велику кількість журналістів, щоб зрозуміти картину, що ж відбувається.

Сказати, що задоволені, зокрема я як Голова Верховного Суду, то ні, роботи дуже багато. Ну, але разом із тим і певні критерії, які не дозволяють маніпулювати цими речами, там визначені. Обозначу найбільш позитивну. Це те, що 70 відсотків громадян, які вийшли із судових засідань і в них запитали, чи рішення суду законні і обґрунтовані, сказали – так. Це, я думаю, дуже гарний показник.

Є там і негативні, але то, мабуть, окрема...

ГОЛОВУЮЧА. По всіх судах?

КРАВЧЕНКО С.І. Так, по всіх судах.

ГОЛОВУЮЧА. До різних інстанцій, я про це, що це...

КРАВЧЕНКО С.І. Так.

Те, що ми можемо. Комунікаційна стратегія судової влади. Верховний Суд і минулий, і позаминулий рік, принаймні моєї каденції як Голови

Верховного Суду, дуже активно, і я думаю, що нема таких форматів для комунікації, які б ми не залучали. І питання і відкритих дверей, і студенти, і наукова спільнота, і науково-консультативна рада, і все це з максимальною відкритістю, судові процеси, ви знаєте, майже всі відкриті. Притому паралельно йдуть удосконалення, і після все-таки рішення парламенту про удосконалення чи впровадження роботи спочатку ЄСІТС, тепер ЄСІКС, цією роботою займаємося дуже активно. І Верховний Суд є учасником меморандуму, де вже за допомогою наших шведських партнерів навіть виділені певні кошти. І я думаю, 2026 рік... Ну, але ж це не тільки відкритість судових засідань і фіксація, це все, від початку надходження справи до першої інстанції, повна фіксація, повна відкритість, повна прозорість, з можливістю подивитися і судові засідання, і рішення. І якщо ця буде робота завершена, то, ну, певний оптимізм ми маємо.

Але навіть незважаючи на це, в минулому році ми вдосконалили систему пошуку у Верховному Суді вже із застосуванням елементів ШІ. І ще наше є досягнення – це співпраця з Європейським судом з прав людини, де ми завершили спільні проекти і зараз продовжуємо, де база даних рішень Європейського суду перекладена на українську мову. При тому це було три країни: Україна, Румунія і Туреччина, зразу охоплення дуже велике по населенню. І ця робота проводиться у нас постійно. Це теж якраз у рамках і відкритості, і питаннях комунікації.

В цьому році, вже буквально 30 січня, ми провели нараду саме із вдосконалення механізмів комунікації. Залучені були Вища рада правосуддя, Вища кваліфікаційна комісія суддів, Державна судова адміністрація, Рада суддів. Вважаю цю нараду ефективною. Але вже повторюючись, те, що усі механізми, які можна уявити, вони в нас існують, і питання тільки там удосконалення чи продовження певних моментів, то все, що від нас залежить і що ми можемо виконати самостійно, ми робимо.

Ну, і на завершення. Вважаю, що на поточному етапі переговорів до вступу до Європейського Союзу судова гілка влади не тільки демонструє, а і

у практичних досягненнях показує про те, що ми дотримуємось свої обов'язків, дотримуємося свого слова. Але що хотів би виділити окремо. Навіть у цьому залі я, сидячи, на жаль, пана віцепрем'єра немає, тричі почув про посилення спроможності і тричі ще там від Сидоровича про перевірку суддів Верховного Суду і вищих судів. Хоча з вищих судів, ви знаєте, це тільки у нас Антикорупційний суд поки що працює, про це трошки пізніше.

Перше. Про спроможність національної системи. Безперечно, хто ж буде проти підсилення. Ми так і всі, які заходи на підсилення, ми тільки ж за. Але тут теж чіткість питання.

13 лютого на Пленумі Верховного Суду я як Голова Верховного Суду, виконуючи вимоги Закону "Про судоустрій і статус суддів", доповідав і Верховному Суду, і всій Україні про стан здійснення правосуддя національними судами. Цифри такі. 5 мільйонів 800 тисяч проваджень у судах в період війни. Із них 4 мільйони 600 тисяч розглянуті. Це всі юрисдикції, всі інстанції. При цьому більше 120 судів у нас пошкоджено, більше 20 зруйновано повністю. Тільки за останні пів року мною як Головою Верховного Суду внесено до Вищої ради правосуддя подання на припинення роботи 19 судів. Ми розуміємо, що таке 19 районів із територіального устрою України. Чому? Або тимчасова окупація, або ситуація, де неможливо працювати із безпекових заходів. Але знову ж не залишено на призволяще ці моменти. Це організація роботи зміни підсудності іншим судам, переміщення справ працівників і все, це колосальна робота. І коли ми говоримо про спроможність і підсилення її, і це якраз в рамках і нашої євроінтеграції, нам не треба створювати з нуля, нам не треба робити, якісь речі придумувати, бо якраз національна судова система показала надзвичайну спроможність і стійкість. А для її підсилення - дві тисячі вакансій у судах, а від потреби ще в кілька разів більше, і це вже затвержені показники Вищою радою правосуддя. Дайте людей, дайте суддів – показник буде зовсім інший. Дайте мінімальне матеріальне забезпечення, дайте якісну законодавчу, ну а, безперечно, покращувати, підсилувати можна.

Ну, питання окремо, раз уже прозвучало, перевірка суддів Верховного Суду. Ну, цікаве питання минулого року. За участі і суддів, і працівників апарату у заходах, які проводились, так до кінця і не зрозуміло, так є вимога про те, що треба ще раз перевірити Верховний Суд? Чому ще раз? Ви знаєте, що український Верховний Суд сформований зовсім недавно: початок нашої процесуальної діяльності всього 8 років після безпрецедентної перевірки, перезавантаження і всього. Бо так ми до кінця і не почули, ну, будемо виходити, якщо така вимога є, то чи робить усе уряд для того, щоб пояснити нашим партнерам, чому національні механізми не є дієвими? Притому, коли з'явився відповідний законопроект, відповідно теж до вимог закону ми провели пленум і чітко визначили ризики, до чого це може призвести і чому аргументація для нас є неприйнятною. Можемо багато говорити, але питання достатньо просте: існуючі механізми, кримінальні провадження, адміністративні, дисциплінарних 20 тисяч скарг у Вищій раді правосуддя, з яких більшість не розглянуто, і на кожного суддю мається, мабуть, по чотири чи по п'ять скарг. Ну, там більшість спаму, незгода із рішеннями, ну, але таке. Чому національного механізму як би недостатньо? Що ще треба? А головне, там закладається так, що не питання от претензій до конкретного судді, навіть за його рішення, а питання: а давайте ще раз усіх, запустимо механізм ad hoc за все життя, як ти себе вів, які рішення виносив. Ну, приблизно десь ідея така, хоча вона до кінця вже і незрозуміла.

До яких це наслідків може призвести? Може, вже пора вчитись на помилках. 11 років в апеляційні суди не призначався жоден суддя. 11 років. А ми кажемо про спроможність.

Дивна виглядає позиція кваліфікомісії, пана Сидоровича. Ну, я розумію, якщо закон буде прийнятий, буде виконувати його і комісія і, безперечно, ми, тут питань немає. Ну, але якщо так це все легко і можна, і готовий до перевірок, виникає питання: чи буде за 2,5 року. У нас немає навіть позитивного балансу по призначенню суддів, у нас більше звільняються чим призначаються. Воно йде усе в негатив. Ну, мабуть, чи ми соромимось про ці

речі говорити, але ми повинні бути відкритими і щирими з нашими партнерами. І правильно ми говоримо про виконання зобов'язань.

На цьому, мабуть, зупинюсь. Безперечно, говорити можна ще багато чого. Але хочу запевнити, що національна судова система, Верховний Суд, хоч і по ньому ми маємо 93 тисячі справ... А знаєте, скільки вакансій вже у Верховному Суді? 50. 25 відсотків суддів вже немає. І тоді виникає логічне питання: а чому кваліфікомісія не виконує вимоги закону і не оголошує конкурси, якщо у них є спроможність до цього. Але хочу запевнити представників парламенту шановних, що ми робили, робимо і будемо робити все, що від нас залежить, і в тому числі по виконанню зобов'язань щодо євроінтеграційних процесів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дуже дякую, пане Станіславе.

Я думаю, що якраз не вистачало цієї предметної такої розмови. Але пан Олександр може підтвердити чи спростувати, є у нас така вимога, про яку з болем говорив пан Станіслав, чи ні? Все-таки ви ж керівник Урядового офісу, який веде ці всі перемовини.

ІЛЬКОВ О.М. Я точно не хотів би переносити дискусії з Верховним Судом на майданчик Комітету з питань інтеграції...

ГОЛОВУЮЧА. Ні-ні, ми точно на це не претендуємо. Я думала, а, може, ми станемо тим майданчиком, де просто буде отримана фінальна відповідь.

ІЛЬКОВ О.М. Я лише дві ремарки. Перш за все зараз переговори ведуться з Європейським Союзом, тобто вони ведуться з усіма 27-ма державами-членами, і це точно те, на що ми не можемо повпливати. Тобто переговорна позиція Європейського Союзу гарантується на підставі тих

позицій, які висловлюють держави-члени. І це якраз той приклад, коли вона нам доводиться, ми не можемо змінити бенчмарки, які є.

Стосовно тези про необхідність повсюдної перевірки, як би нової перевірки суддів Верховного Суду України, це не так. Наразі погоджена вимога Європейського Союзу полягає в тому, що в рамках механізму вдосконалення декларування суддів, подачі ними декларацій доброчесності і родинних зв'язків до процесу перевірки цих декларацій мають бути залучені в тому числі міжнародні експерти. В свою чергу, як чудово знають представники суддівського корпусу і органів суддівського самоврядування, процес перевірки декларацій починається лише в тому разі, якщо надходить відповідне звернення. Тобто це означає, що в рамках ординарної процедури, яка вже діє за законом, у разі, якщо будуть підстави для перевірки декларацій суддів Верховного Суду України, вимога наших партнерів до того, щоб до цього процесу були залучені міжнародні експерти. Власне, все.

ГОЛОВУЮЧА. То якісь конкретні роз'яснення ми таки отримали.

Пан Денис Маслов, і я не бачу більше піднятих рук. Зараз, хвилиночку.
Да, будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Дякую.

Колеги, я просто маю відреагувати, тут Богдан Крикливенко, керівник Апарату ВАКС, мене згадав особисто. Не можу не відреагувати на дуже простенький законопроект, на одну сторінку. Він, дійсно, дуже простенький, на одну сторінку для пана Богдана. Я маю певний досвід вже політиці, мені видається він трошки іншим. Я просто скажу, що оцей маленький законопроект, він говорить всього лише про те, що, наприклад, замість колегіального розгляду деяких категорій справ, щоб судді ВАКС його розглядали одноособово. Серед справ, ну, давайте я вам скажу, наприклад, застосування санкцій до осіб. Знаючи особливе ставлення до санкцій з боку різних політичних сил, фракцій і депутатських груп, знаючи настрої

всередині, то мені він не видається таким простим за сутністю, він маленький, але не такий простий за сутністю.

І друга історія – це про визнання небунтованими активів. Тому, звичайно, що я хочу звернутись до представників всіх політичних сил, зокрема, Іванна Орестівна, яку ви представляєте, щоб в питаннях змін до санкційного законодавства також активно підтримували всі політичні сили ці законопроекти. Тоді, звичайно, що у нас буде швидкий рух євроінтеграційний в цьому напрямку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Як тільки санкційні механізми перестануть бути позасудовим інструментом тиску на незгодних, ми одразу долучимося до цього процесу, пане Денисе. Але, власне кажучи...

МАСЛОВ Д.В. От бачте, пане Богдане.

ГОЛОВУЮЧА. ...хотіла би нагадати, з чого починав перший віцеспікер, їж, кажуть, монобільшість. Нам тоді інші політичні сили не потрібні для цього.

Давайте, пане Богдане, дуже коротко, ми не хотіли би зосередитися на одному конкретному законопроекті зараз.

КРИКЛИВЕНКО Б.В. Я надзвичайно вдячний за те, що Денис Вячеславович звернув на це увагу, я просто не можу не прокоментувати.

Дивіться, перше, ВАКС точно не розглядає застосування санкцій до осіб. Це абсолютно юрисдикція Касаційного адміністративного суду. Все, що ВАКС розглядає, це застосування санкцій на майно щодо осіб, яких застосовано санкції, і скасування, розгляд самого статусу санкцій щодо особи, на превелике щастя, ВАКС до того не має ніякого стосунку.

Друге. З приводу цивільної конфіскації. Дуже коротка ремарка. Дякуємо дуже парламенту, в травні 2024 року чинний склад парламенту дозволив судді ВАКС одноособово відправляти людину за ґрати до 8 років реального ув'язнення, одноособово, а не колегіально. І це був теж євроінтеграційний законопроект. Але для того, щоб конфіскувати пів автомобіля, який незаконно набутий, нам потрібно збирати три судді колегію. Це нелогічно, нефункціонально, непрактично і непропорційно. Власне, тому ми продовжуємо наполягати і дуже просити звернути увагу. Ми готові прийти, доповісти на будь-якому комітеті, в будь-якому форматі розкласти на прикладі кейсів, що це насправді стосується дуже простих кейсів і дуже суттєво зекономить нашим суддям час на ухвалення дійсно складних рішень і вироків у кримінальних провадженнях.

Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Богдане.

МАСЛОВ Д.В. Дякую дуже. Вибачте, одна ремарка.

ГОЛОВУЮЧА. Ні, дивіться, пане Денисе, я думаю, що тут цю дискусію ви далі перенесете на майданчик правового комітету, я, соррі, ну, тобто ми ж точно не будемо зараз це далі розгортати, в нас є ще бажаючі тут висловитися.

Тому я дякую, що ви звернули там увагу всіх нас на ці речі. Я думаю, що це важливо. Це насправді добре, тому що є колеги, там які і онлайн у нас велика кількість людей, членів комітетів, голів підкомітетів, в нас є наші колеги, члени нашого комітету, я думаю, що це дозволяє просто навіть підготуватися до наших висновків на той чи інший законопроект.

Я хотіла би, може, десь підсумовуючи, зараз надати слово. Я до представників, у нас є тут, громадянського суспільства, і от деякі з них поєднують в собі і журналістську... Я можу так сказати, пане Сергію, да? І

журналістську діяльність, і громадську, то, може, кілька слів від вас. Я також бачу, колеги з інших громадських організацій. Якщо можна, коротко, і ми тоді, підсумовуючи, в нас є проект рішення комітету, я думаю, що ми деякі речі додамо і будемо переходити до голосування.

Дякую.

СИДОРЕНКО С. Дякую, пані Іванна.

Я хочу також відреагувати, дякую, що багато хто читав статтю і читали те, що ми публікуємо в Європейській правді, я маю, відреагувавши, дещо розвинути. Насправді, коли ми говоримо про критерії, не можна не погодитися із тим, що сказав пан віцепрем'єр про необхідність виконувати все, тому що в процесі вступу до ЄС нам доведеться рано чи пізно все виконати. Але, оскільки лунали від кількох членів комітету і, здається, депутатів з поза комітету запитання про те, а що ж у нас відбувається із можливим фаст-треком, можливою новою методологією, я розумію, що посадовцям українським, можливо, це навіть і некоректно коментувати, але додаю тоді я.

З того, що вже відомо мені і офіційно, зокрема от ближчим часом у нас вийде велике інтерв'ю із Мартою Кос, і з неофіційних розмов, зараз в принципі не розглядається країнами-членами варіант того, що буде такий вступ, який дозволить нам уникнути виконання вимог Fundamentals. Про це кажуть усі, що да, вони намагаються знайти для України якісь варіанти, які дозволять отримати політичне рішення швидше, але цьому політичному рішенню передуватиме виконання Fundamentals. Тому погоджуючись із віцепрем'єром щодо виконання усього, я маю сказати, що без виконання Fundamentals ми просто не пройдемо далі, тому що це заблокують Нідерланди, Данія, наші там найближчі друзі.

І другий момент. Про це також говорили, і мені здається про це треба говорити публічно, щоби воно не стало потім несподіванкою. Про це говорила пані Катаріна Матернова у своєму виступі, вона знає, про що зараз

ідуть ці дискусії, вона так натякала на це. Нам треба готуватися до того, що членство буде поступовим. Тобто ухвалення певного політичного рішення у разі, якщо методологія зміниться, яке відкритє для нас вступ до ЄС, не буде означати остаточного членства. І це, насправді, дійсно нормально, так чи інакше це застосовується і серед чинних членів ЄС, вони не є повністю рівноправними. І да, у нас в нашій ситуації, а також не тільки нашій, а це буде стосуватися Молдови швидше з все, Чорногорії та Албанії, це буде, нам ринки будуть відкриватися всі поступово. Я просто розумію, що це викличе певну суспільну дискусію, але мені здається, що про це краще проговорювати наперед. Тому що, якщо ми не зробимо цього зараз хоча би частково, то потім буде складно, якщо взагалі можливо, отримати повне членство за тими фантастичними рожево-носорожковими правилами, які існували в ЄС досі.

Дякую за надане слово.

ГОЛОВУЮЧА, Дякую, пане Сергію.

Я абсолютно згодна з тим, що потрібно говорити чесно про те, що ми не очікуємо через це політичне рішення повноправного, повноцінного членства з усіма його можливостями. І про це треба чесно говорити.

І друге, про що чесно треба говорити з українським суспільством, як на мене, то якраз про те, що... те, що ви наголосили, пані Катаріна наголошувала на цьому, що будуть речі, є речі, критичні речі, фундаментальні речі, які стосуються цього кластеру основи, без яких ми навіть політичного, геополітичного заякорення, я це називаю навіть не членством, заякоренням незворотності курсу, вірніше, незворотності рішення про українське членство в Європейському Союзі не відбудеться. Ось це я думаю, що дуже чесно треба говорити суспільству.

А зараз виглядає так, що я не почула, шкода просто, що Тараса немає, але я не почула того, що це буде, що йдеться про якесь неповне членство. Окей. Але це, напевно, дискусія подальша наша спільна і знову ж таки з

наполяганням на те, що українські люди, українське суспільство заслуговує на чесну комунікацію саме для того, щоб максимально продовжувати це підтримувати і не мати розчарування потенційного, що а ось це не те, що ми чекали, а розуміння того, що цей процес займе довший час, щоб отримати доступ до ринку товарів і капітали, вільного руху товарів, капіталу, людей, структурних фондів, голосування, впливу на ті чи інші рішення, можливо, в підготовці рішень ми зможемо брати участь, а в остаточному голосуванні на якийсь час ні і так далі. Тобто ці всі речі теж треба усвідомлювати.

Будь ласка, вам слово і будемо підводити ризику.

ДЕМЧУК П. Дякую, пані голово, за можливість висловитися.

Мене звати Павло Демчук, старший юридичний радник Transparency International Ukraine. Я хотів би окреслити деякі акценти, які у нас в організації в напрямку євроінтеграції ми бачимо їх як пріоритетними для того, щоб вдосконалювати і досягати тих бенчмарків, які визначені перед нами і щодо яких триває дискусія. Це в першу чергу у сфері запобігання корупції, це є спроможності Національного агентства з питань запобігання корупції щодо фінансового контролю, перевірки декларацій. Оскільки залишаються знову ж таки невиконаними окремі рекомендації міжнародного аудиту, і нагадаю, що НАЗК – це перший орган антикорупційної інфраструктури, який проходив такий міжнародний аудит, і щодо яких лунала критика з боку громадянського суспільства. І зараз те, що вже сьогодні піднімалось питання, це затримки в прийнятті нової антикорупційної стратегії і відповідно державної антикорупційної програми, яка має бути спрямована на її виконання.

Щодо кримінальної юстиції. Сьогодні дійсно піднімалось питання як про зловживання процесуальними правами, і я би хотів ще звернути увагу знову ж таки на вплив строків давності, строків досудового розслідування, як автоматичної підстави для закриття кримінального провадження, що є проблемним, і строки давності, які все ж таки потрібно врегулювати якісно,

відповідно до міжнародних стандартів і практик, які будуть доадаптовані до національної правової системи, і зловживання процесуальними правами.

Знову ж таки є, як сьогодні ми почули, розробка законопроекту на базі Національного агентства з питань запобігання корупції. Але я б хотів звернути увагу на такий інструмент, як грошові стягнення. Він доступний в КПК у випадках неявки або неповідомлення про причини неявки для, наприклад, сторони обвинуваченого, для свідка, але його немає, наприклад, для захисників, які достатньо часто, особливо коли їх декілька, вони не з'являються в судові засідання, і почергово відкладається на місяці розгляд справ, а track record у нас знову ж таки оцінюється. І track record – це та кількість розглянутих справ, яка має гіпотетично підвищуватися.

Питання інституційної спроможності, і в першу чергу вона залежить в тому числі від міжнародних експертів, які беруть участь у конкурсних доборах на керівників. Як не крути, ця практика вона показала свою ефективність і те, що довіра до тих інституцій, очільники яких відбиралися на прозорих конкурсах, із залученням міжнародних партнерів, вона є вищою з боку громадянського суспільства. І зараз Вища кваліфікаційна комісія суддів, у ній наразі припинена саме участь міжнародних експертів у формуванні Вищої кваліфікаційної комісії і це проблема. Найближчим часом такі проблеми можуть і спіткати наприклад, Національне антикорупційне бюро або Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру.

В контексті 24 чаптера кілька слів буквально про те, що в нас все ж таки питання повернення активів, воно є на слуху, тому що національний бюджет, він потребує поповнення і одним із засобів цього є в тому числі конфіскація тих злочинних доходів, які генеруються під час вчинення зокрема корупційних злочинів. Стратегія повернення активів, вона мала своїм строком до 25-го року. Строк її наразі скінчився і АРМА почало формування нової стратегії, але вже розпочався 26-й рік, вже минуло 2 місяці цього 26-го року, стратегія досі не прийнята. Тому це, власне, той документ, який міг би допомогти зібрати пропозиції від всіх державних органів, які

працюють з питанням конфіскації активів як кримінальної, так і некримінальної, так і те, що в нас є директива ЄС, яка прийнята в 24-му році, і українське законодавство, кримінальне та цивільне, воно потребує приведення у відповідність до цієї директиви.

І фінансовий моніторинг. Останні місяці, напевно, ми бачимо, що робота фінансового моніторингу... все більше і більше запитань, тому орган, який має надзвичайно великі повноваження, належить все ж таки ліпше врегулювати питання конкурсного добору керівництва цього органу і відстежувати те, наскільки він якісно виконує свою в тому числі допоміжну функцію при розслідуванні кримінальних правопорушень.

Дуже дякую за увагу і за можливість висловити позицію.

ГОЛОВУЮЧА. Я насправді дуже вдячна, що ви додали ці акценти, не можу з ними не погодитися. Але, можливо, ми якраз могли би якесь розуміння отримати про те чи з уряду, наприклад, ведеться робота над законодавством про ситуацію зі спливом термінів, строків. Законодавство якесь є, напрацьовується в цьому уряді?

ІЛЬКОВ О.М. Зі спливом строків чого?

ГОЛОВУЮЧА. Це одна з цих вимог якраз у цих десятих пунктах.

ІЛЬКОВ О.М. Правки Лозового?

ГОЛОВУЮЧА. Да. Да... Може якийсь новий креативний підхід.

ІЛЬКОВ О.М. Перший пункт якраз спільної заяви він передбачає розробку комплексного законопроекту про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України. І в рамках цього комплексного законопроекту в тому числі має бути вирішене і це питання. Але з

розумінням того, що є вже підходи, які, скажімо так, апробувались, і видно, що вони не мають підтримки, тому очевидно, що ми не плануємо наступати на ті самі граблі, але знову ж таки цей той процес, який зараз проходить узгодження.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Станіславе, ви хотіли.

КРАВЧЕНКО С.І. Може, я дещо проясню, раз питання виникло.

По-перше, парламентом більшою мірою, скажемо, чи великою мірою питання вирішено. Що мається на увазі? Внесено зміни до закону, що з моменту внесення в реєстр та підозри строк розслідування не рахується. Чим це не питання... розслідувати можна, достатньо. Хоча як на мене все-таки судовий контроль повинен бути, тільки більш гнучкий.

Залишається питання після підозри. Ну, невже, колеги, це таке складне питання, якщо слідчий чи прокурор з об'єктивних причин не вкладається, чи з поштою пов'язано, чи з іншими речами, ну, чого в межах судового контролю не продовжувати, скільки йому там необхідно, якщо це дійсно об'єктивно. От і все питання.

ГОЛОВУЮЧА. Сподіваюся, що тоді уряд зможе це пояснити партнеру.

ІЛЬКОВ О.М. Власне, я думаю, що...

ГОЛОВУЮЧА. В тому числі із залучення судової гілки влади.

ІЛЬКОВ О.М. Десь от близько якраз до того підходу, який шановний пан Голова Верховного Суду озвучив, десь так ми і рухаємося.

ГОЛОВУЮЧА. Окей. Дякую.

І, звичайно, це зараз будуть питання в пустоту, але питання якості фінмоніторингу і якості цієї інституції, і керівництва, дій керівництва цієї інституції, я думаю, вже просто перезріло. Але сьогодні ми пробували навіть на "годині запитань до Уряду" ставити до Прем'єр-міністерки це питання, але не отримали відповіді. То я розумію, що тут воно буде просто в порожнечу, тому що немає людей відповідальних за цю історію. Але дякую, що ви, пане Богдане, знову поставили її на пріоритетність і фокус пріоритетності.

Колеги, якщо серед тих людей, які є на онлайні, немає бажаючих щось додати, на чомусь наголосити, до чогось привернути нашу увагу, то ми тоді будемо переходити... Я просила би, секретаріат, переконатися також, що є на зв'язку наші члени комітету, що ми можемо голосувати. Але бачу, що пані Олена вийшла, хоча її речі тут. Прошу?

ЛЮБОТА Д.В. Любота тут.

ГОЛОВУЮЧА. Зараз ми тут якраз рахуємо, є у нас... Нам потрібен ще або Валентин. Мельник є так само, да? Окей.

Колеги, дивіться, по-перше, я хотіла би всім подякувати за ваш час, за ваші додаткові роз'яснення, за додаткові акценти, за ті речі, де ми тут... де ми десь дійшли згоди завдяки знову ж таки вашим роз'ясненням і де в нас залишилися запитання, які будуть потребувати додаткової роботи і уваги. Я думаю, що ми вийшли з вами на те розуміння, що ми в свій проект рішення, це я до членів комітету, можемо додати плани, а також рішення про ініціювання такого спеціального засідання з представленням уряду національної програми фактично адаптації права європейського, європейських *acquis* на квітень місяць, очевидно, без дати, без того, але ми узгодимо вже, але це може бути точно у квітні. Я би додала це тоді до нашого, колеги, проекту рішення, якщо ви не заперечуєте, про те, що ми говорили, я думаю, що тут є.

Поза тим, була пропозиція пана Валентина додати також звернення до Прем'єр-міністра від комітету стосовно перевірки тих даних, які стали відомі в результаті... як це, судового засідання, мені здається, і розслідування щодо там звернень окремо заступників міністра (як це правильно сформулювати?) про окремі умови утримання тих чи інших підозрюваних. Я не суддя, не юрист, не адвокат, не прокурор, тому мені складні ці всі конструкції. Але мені здається, що було би доречно звернутися до Прем'єр-міністра, додати це, звернутися до Прем'єр-міністра з проханням визначити, наскільки ці дії мали місце, і там закликати до неприпустимості такої практики в діях урядовців. Я думаю, що ми маємо бути всі зацікавлені в тому, щоби тут була певна змінена практика роботи, принаймні в урядовців.

Чи були ще якісь пропозиції, які я забула, які я не озвучила до проекту рішення? Будь ласка.

ГАЛАЙЧУК В.С. Якщо дозволите, пані голово. Власне, пропозицію ми обговорювали стосовно того, аби з врахуванням обговорення і побажання структурувати інформацію по оцих звітах, щоби її опрацювати і відповідно редакційно це в нашому рішенні відобразити.

ГОЛОВУЮЧА. Обов'язково, так, редакційно це нам треба так само.

ГАЛАЙЧУК В.С. В в рішенні у нас так і зазначається, що по проекту оцьому, дозвольте процитувати, що звернутися до Кабміну про... щомісячна актуальна інформація стосовно реалізації плану заходів у сфері верховенства права. Ми якраз говорили про те, що нам, може, його звітування оце структурувати так, аби там була вся необхідна нам інформація, а не з різних документів, які ми обговорювали, включно з оцим планом заходів. Тому тут, може, ми...

ГОЛОВУЮЧА. Думаю, що ми, може, редакційно це з врахуванням дискусії цієї, що ми тут мали, з того, що ми говорили, що говорив пан Тарас, що говорив пан Олександр стосовно очікування і планів структуризації цього звітування, яке десь відбувається зараз, звернутися до Кабінету Міністрів щодо там щомісячного звітування. І, очевидно, ми будемо, дивіться, ми з вами насправді вже протягом десь останніх півтора-два роки працюємо в режимі пілотних випробувань такого підходу, такого підходу, ми з вами десь пробуємо, що працює, що не працює. Тому це, я думаю, що ми можемо просто трошки ширше це виписати такими... загальніше.

ГАЛАЙЧУК В.С. Добре. В цьому суть моєї пропозиції.

ГОЛОВУЮЧА. Загальніше. І, очевидно, що вона потім вже трансформується в якусь практичну нашу домовленість із урядовцями на основі того засідання, яке ми проведемо в квітні. Мені так видається. Я згодна абсолютно.

ГАЛАЙЧУК В.С. І я заперечую проти включення у це наше рішення того питання, яке озвучив пан Валентин, оскільки воно зовсім не стосується насправді нашого... теми нашого засідання, воно набагато ширше, набагато цікавіше, набагато об'ємніше, тому я би це виніс в окреме обговорення і в окреме рішення.

ГОЛОВУЮЧА. Я зобов'язана нагадати, що пропонували члени комітету, пана Валентина зараз немає, що він наполягав, наскільки я розумію, і він, я так розумію, що підтримає будь-яке наше рішення. Тому, якщо я не буду захищати не свою... аргументувати не свою пропозицію, тому, якщо є таке застереження, заперечення, то ми можемо точно перенести її на інший час чи на інше засідання і це додатково проговорити. Тому в мене немає

наполягання, якщо ні в кого іншого немає такого наполягання на цьому пункті.

Тоді ми додаємо про засідання квітневе, правильно, і редагуємо відповідно до цієї дискусії наші пропозиції про звітність, і врахуємо, очевидно, всю цю інформацію, яка була надана. Я би ще, можливо, додала як рішенням комітету надіслати інформацію, отриману в такому концентрованому вигляді, до відповідних профільних комітетів, теж до членів відповідних профільних комітетів. Тому що там, вдячні, що пан Маслов був тут, але ідеться все-таки про більшу кількість і поінформування, я думаю, що це і правоохоронного комітету, і всіх, кого стосуються насамперед ці кластери Основа, 23 і 24 глави, я думаю, що буде правильно, якщо вони отримають додаткову інформацію.

Не заперечуєте, якщо ми таку... А? Так-так, я ж казала, це правовий, правоохоронний, тобто всі, які я можу зараз не назвати, бо це і про... цей, що займається правами людини комітет, тобто всіх комітетів, які причетні до цього, до кластеру Основи.

Якщо немає застережень, то з такими доповненнями я тоді пропоную ухвалити рішення. Хто – за? На основі того, що у нас з вами вже є розповсюджено. Хто – за? Прошу висловлюватися.

Відповідно Климпуш-Цинцадзе – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГОЛОВУЮЧА. Да, і...

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ГОЛОВУЮЧА. Бачте, пан Павло і пан Валентин. Тому ми одностайно маємо ухвалене рішення.

Дякую, колеги. Дякую всім знову ж таки за час, за роз'яснення, за спільну конструктивну роботу. І сподіваюся, що нам таки вдасться, як то нашому теляті вовка з'їсти, до 27-го року. Дякую. До побачення.